

OLITIKA
MASKVOS
The Ohio War History Commission
Columbus Ohio

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 15

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO APRIL BAL- 12, 1946

(31-mi metai :: 31st year)

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.

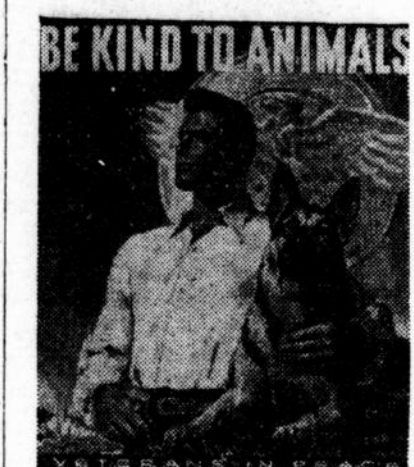
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States \$2.00
In Canada \$3.00

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

Naujos Pastangos Lie- tuvos Laisvės Byloje

Gyvulių Globos Savaitė

Amerikos Humane draugija paskelbia visą savaitę atžymėjimui žmonių gero atsinešimo į gyvulius, nevarginant ir nekankinant jų.

KALTINA AMERIKĄ UŽ IŠŠAUKIMĄ JOS Į KARĄ

Nuernbergo teisme, Vokietijų buvęs užsienio reikalų ministras von Ribbentrop savo apsigynimo byloje išsklaidė faktą kad Amerika prisidėjo prie sukūlimo Europinio karo gabendama karo reikmenis ir suteikdama bilijono dolerių paskolą Rusijai. Tas privertė Vokietiją paskelbti karą ir pačiai Amerikai.

LONDONE šaukia pasaulinę maisto konferenciją. Stalino įsakymu Rusija, Ukraina ir Bulgarija negalės siųsti savo atstovų į tą konferenciją.

Bolševikų klasta su maištu išėjo į viršų kada jie pažadėjo duoti Prancūzijai 500,000 tonų grūdų.

WASHINGTONE komunistai suorganizavo apie 20 senatorių ir atstovų savo sugalvotai 'Taikai laimėti' konferencijai. Sutraukė į ją padarą ir kitus žymius Amerikiečius. Daugelis jų patyrė kur atsidurę, pasiskubino išsimesti.

Argentina prašoma duoti daugiau kviečių karo nukentėjusių šalių gyventojų duonai.

Prez. Truman ragina šali stengtis infliaciją sulaukti dabar, pirm negu ji pradės įsigalėti.

Italijoje, prie Neapolio, ištikus amunicijos sandėlio sprogitui užmušta 22 asmenys.

US KARO laivynas pasiryžęs daryti didelius manevrus Atlantiko vandenyse, pradedant Bal. 19 iki 27. Kažin ar Maskva neprisakys juos sulaikyti?...

posėdį toliau varo savo batlavimą Stalinui Lenkų vardu. Lange yra Lenkijos žydas, ir su Maskvos kombinacijomis atstovauja Lenkų tautai.

WILLIS-KELLY REZOLIUCIJA TAISO- MA; ALM IR ALT VADAI LANKĖSI WASHINGTONE

Lietuvių visuomenei negirdint kas mūsų vadų dabartinių metu Lietuvos byloje daroma, veikimas nėra užmigdytas. Toliau varoma visomis pastangomis darbas pravedimui Kongrese Willis-Kelly rezoliucijos.

Tuo reikalu prieš savaitę laiko Washingtonė lankėsi Amerikos Lietuvių Misijos vadai Inž. P. J. Žiuris ir Adv. Antanas Oliš.

A. L. Misijos vadovybė laikė savo specialį posėdį Brooklyne Kovo 31 d. ir aptarė padaryti reikalingas pataisas Willis-Kelly rezoliucijoje.

Lietuvai Vaduoti Sąjunga paruošė dabartiniam laikui pritaikytus memorandumus Amerikos vyriausybei, turint mintyje artėjančią Taikos Konferenciją.

Taipgi dirba ir Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybė: teko patirti kad ALT vadai šiomis dienomis lankėsi Washingtonė, taip pat Lietuvos bylos reikalais.

Yra žinių kad gal ALT sutiks remti Willis-Kelly rezoliuciją, padarius joje reikalingas pataisas.

Lietuviai Amerikos piliečiai privalo ir toliau rašyti laiškus savo kongresmanams raginant balsuoti už Willis-Kelly rezoliuciją kada ji bus patiekta balsavimui.

Visuomenė laukia ir pageidauja kad dabartiniu momentu, kada artėja Taikos Konferencija ir kada artinasi sprendimo dienos, mūsų vadai dirbtų išvien, ir tas vieningas veikimas yra lengvai pasiekiamas abiem grupėm susitarus programą kuriai visiems yra bendras.

PERSERGSTI NESU- SILPNINTI KARO JIEGŲ

Gen. Eisenhower kalbėdamas Kongrese, pareiškė militaristams ekspertams ir teisų darytojams kad šalis turi būti atsargi neatmes- ti vyrų draftavimą militari- nei tarnybai, nes niekas negali pasakyti kaip gali sumažėti Amerikose kari- nės vyrų jėgos, kas gali būti šaliai kenksminga. Jis pilnai rėmė pratęsimą drafto dar metams laiko.

Kongresas galutinai nu- tarė pratęsti tik 9 mėne- siams.

US Federalis teismas įsa- kė suardyti pasaulyje vei- kiantį penkių valstybių tu- rėtą degtukų trustą. Pa- čioje to viršūnėje stovi ga- linga Swedish Match Co.

GRAIKIJOJE po rinkim- ų, kuriuose bolševikai ne- dalyvavo ir boikotavo, ko- munistams trūkšmaujant, pasiryžo atsistatydinti re- gentas Arkivyskupas Da- maskinos. Anglija ir Ame- rika prašo jį pasilikti val- džios priešakyje.

CUKRAUS darbininkai i rytinėse valstijose gavo įsakymą pradėti streiką su šeštadieniu, Balandžio 13. Streiką šaukia CIO ir AFL unijos. Tos cukraunės pa- gamina 70 nuoš. visoje ša- lyje sunaudojamo cukraus.

MĖSOS skerdyklose su- mažėjus gyvulių skerdimui didėjęse skerdyklose Chi- cagoje ir kitur, apie 20,000 skerdyklų darbininkų liko be darbo.

TIE KURIE PARAGA- VO RUSIJOS KO- MUNIZMO—

Iš RUSIJOS grąžinami Italai karo nelaisviai, išlipę Florencijos stotyje, pamatę raudonas vėliavas virš so- cialistų įstaigos, ją nuplė- šė, ir maršuodami gatvė- mis plėšė nuo sienų išlipus- tus kairiųjų atsisaukimus.

Tie Italai paragavo tik- ro komunizmo Rusų globo- savybe.

Neapolyje taipgi bedar- bių minia užpuolė komuni- stų partijos raštine, išne- šę gatvės knygas, plakatus ir baldus degino.

Philip F. LaFollette, bu- vęs Wisconsin gubernato- rius ir tarnavęs tris metus pulkininku Gen. MacArthu- ro štabe, kritikuoja Euro- poje vedamą politiką, kuri valdoma gaujos diplomatų iš Rusų, Britų ir Prancū- zų, kuomet Japonijoje vie- nas MacArthur pajiegia iš- laikyti tvarką, nes ten va- dovauja Amerika.

Šymet jau pasiūsta į ka- ro nukentėjusias sritis 2½ milijonų tonų grūdų.

EUROPOJE paskleistas Hitlerio anti-Semitizmas ir toliau tęsiasi. Žydų neapy- kanta paplito visose šalyse taip kad ir dabar likusieji gyvi žydai negali būti grą- žinami į jų buvusias šalis, nes jų niekas nenori atga- lileisti. Daugybė jų išnai- kinta.

Iš buvusių 6 milijonų Eu- ropos žydų (neįskaitant jų kę gyvena Anglijoje), tik apie 1,250,000 tėra gyvi, ir Vokietijoje vos 100,000 žy- dų išliko gyvų.

Gandhi Kalba į Indijos Žmones apie Laisvę

Senukas Indijos laisvės kovotojų vadas Mahatma Gandhi kalba per radio į Indijos gyventojus aiškindamas kokios laisvės Indija nori, po to kai Anglija paskelbė suteiksianti Indijai nepriklausomybę. Iš Londono ten pasiūsta komisija susitari- mui apie Indijos paliausimą.

RUSAI ŠOKDINA U. N. SAUGUMO KONFERENCIJĄ

U. N. O. vardas pakeista į U. N. (United Nations).

Pirmą roundą UN Sau- gumo tarybos posėdyje lai- mėjė, Gromyko toliau va- ro Maskvos nustatytą pla- ną, UN šokdindamas.

Privertimui Amerikos ir kitų valstybių atstovų su- tikti palikti Maskvai apsi- dirbti su Iranu, Gromyko iš posėdžio išėjo — ir Byr- nes bei kiti sutiko tai pa- daryti.

Maskva padarė sau rei- kalingą sutartį su Iranu, kuris neturėjo UN užtari- mo tuo atveju. Bolševikai neva pažadėjo ištraukti sa- vo kariuomenes iš Irano iki Gegužės 6, tačiau aliejaus sutartimi, kurią padarė 50 metų laikotarpiui, gauna teisę suvežti į Iraną savo NKVD gaujas, kurios va- rrys propagandą už pervers- mą Irane, ir neilgai truks kad Iranas su savo aliejų šaltiniais liks Maskvos nuo- savybe.

Kad tas būtų galima len- gviau atsiekti, Stalinas įsa- kė savo atstovui Gromyko priversti UN konferenciją visai išmesti Irano bylą iš savo agendos, paliekant tik Maskvos malonę.

Kaip pirmu atveju taip ir dabar, Valstybės Sekre- torius Byrnes, kurį seka ir kitų valstybių atstovai, pa- purkštą, bet pagaliau su- tiks. Silpną, paliktą galin- gos Rusijos malonėi, Irano valstybė galutinai taps ap- globta meškino. Po to vėl seks kiti reikalavimai, ku- rių jau nebus pirmi, bet keliasdešimt, kuriuos Mas- kva praveda, savo mane- rais. Rusus sukirsti nėra nei vienos valstybės galin- čios parodyti pasipriešini- mą, nors nepasitenkinimai ir reiškiami.

Stalinas paskyrė Gromy- ko nuolatinį Sovietų at- stovą UN Saugumo Tary- boje, o ambasadorium Wa- shingtone paskyrė dabarti- nį ambasados reikalų vedė- ją Novikovą.

MASKVOS spauda pakė- lė skandalą dėl Amerikos tarimosi su Islandija, šiau- riniam Atlantike, palaiky- mui ten pastovaus atsar- ginio punkto.

Maskva Vykdo Kitą Savo Planą

Artėjant Gegužės 1 Pa- ryžiaus Taikos Konferen- ciai, Maskva pareiškė reika- lavimą tą konferenciją at- dėti. Žinoma, Amerika ir Anglija nesutinka to pa- daryti. Be to, Byrnes pasiū- lė turėti keturių didžiųjų posėdį pirm to, apdirbimui Taikos Konferencijai pro- gramą.

Maskva dabar pareikala- vo trijų didžiųjų susitaiky- mo sutarčių klausimu pirm- negu Taikos konferencija susirinks.

Sakoma, jeigu ir bus lai- koma tas keturių didžiųjų posėdis, Maskva reikalau- s taikos konferenciją nukelti toliau.

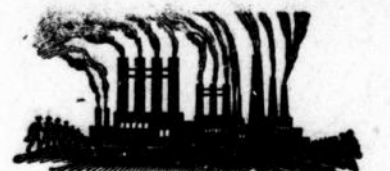
Rusija nesutinka su An- gly, Amerikos ir Prancūzų sąlygomis taikai su Italija, Romanija, Bulgarija, Ven- grija ir Suomija, ir galima tikėtis naujų manevrų iš-ėjimais iš posėdžių ir tt.

KINIOJE susiduria su badavimu 4 milijonai žmo- nių. UNRRA rupinasi pa- tiekti jiems maisto.

Nėra Anglies — "Nėra Sutarties —

John L. Lewis, United Mine Workers prezidentas, vienoje savo kalboje pareiškė kasyk- lų operatoriams: "Nebus su- tarties, nebūs darbo". Senoji mainerių sutartis pasibaigė Ba- landžio 1 d.

EKONOMIKA

Angliakasių Streikas Gali Tęstis 3 Savaites

400,000 minkštos anglies ka- sėjų streikas, prasidėjęs Balan- džio 1 d., gali užsitęsti tris sa- vaites, kaip valdžios ir kasyk- lų operatorių atstovai spėja. Mainerių vadas John L. Le- wis pareiškė, "Nėra naujos su- tarties, darbininkai nedrįbs", ir jis to laikosi.

Valdžios ir kasyklų operato- rių atstovų pastangos pradėti su John L. Lewis kalbas ne- duoda pasekmių: operatoriai nori žinoti kiek tikrai algų pa- kėlimo Lewis reikalauja strei- kuojantiems angliakasiams.

Lewis prie kitų dalykų rei- kalauja kad kasyklų operato- riai pripažintų uniją ir kasyk- lų prižiūrėtojams ir darbų vir- šininkams, ne vien tik angliak- asiams. Apie tai operatoriai nenori kalbėti.

Kaip spėjama, Lewis pasiry- žęs laukti dar savaitę ar dau- giau iki jis sutiks su operato- riais ir su valdžios tarpininkais kalbėti.

PLIENO darbai dėl stokos anglies pradėjo sumažėti nuo 87 nuoš. normalio iki 78 nuoš., nors buvo numatyta darbingu- mą pakelti iki apie 90 nuoš., plieno streiką pabaigus.

Dėl anglies stokos sutrukdy- ta nekurių geležinkelų veikli- mas.

HARVESTER STREIKAS ARTI PABAIGOS

PER 10 savaitę užsitęsęs International Harvester Co. streikas dešimtyje Harvester dirbtuvių eina prie pabaigos, kompanijos ir unijos atstovams surandant susitarimo pagrinda.

Streikuoją apie 30,000 darbi- ninkų nuo Sausio 21 d. Nau- joje sutartyje numatyta pakė- limas algų 18c į valandą.

GENERAL Electric Co. dar- bininkai tęsia streiką — strei- kuoją apie 110,000 darbininkų. Jiems numatyta pakelti algas po 18½c valandai, panašiai kaip padaryta automobilių in- dustrijos darbininkams.

PIENO išvežiotojai, kurių Detroitie streikavo 1,200, nega- li reikalauti sau 18c pakėlimo į valandą, sako valdžios taiky- mo atstovai, nes negali būti nustatyta vienas bendras lygis algų pakėlimui visose darbo srityse.

PAKELIA ALGAS PO \$400

ATSTOVŲ Rumuose priim- ta bilius pakėlimui suvirš mi- lijonui federalės valdžios įstai- gų tarnautojų algas po \$400 metuose bendrai. Tas bilius dabar perduotas senatus, po to reikalinga bus prezidentui jį užtvirtinti.

Prezidentas sutinka su algų pakėlimu, nes jis pats siūlė ir valdžios tarnautojams pakelti algas po 18½c valandai visiems kurių metinė alga prasideda nuo \$1,440.

Des Moines, Ia., pamišęs tėvas nužudė keturis savo šeimos narius, rėkdamas "Dievas įsakė man nužu- dyti mano šeimą."

PENNSYLVANIJOJE

V. A. Kerševičius Apleidžia Scranton, Pa.,
Apsigyvens Detroit, Mich.

V. A. Kerševičius.

Balandžio 1 d. mūsų veikėjas V. A. Kerševičius pardavė savo valgomų daiktų krautuvę, kurią operavo per daug metų. VLADUI INDAI, gyzusiam iš kariuomenės, kuris dirbo pas Kerševičių.

Kerševičius užlaikė valgomų daiktų krautuvę per 21 metą. Jo darbininkai visuomet buvo Lietuviai, nors pirkėjai didžiulioje kitataučiai.

Trys buvę Kerševičiaus darbininkai dabar turi nuosavas krautuves. Visi Lietuviai turėtų atminti kad reikia paremti savo biznio žmones, nes per juos jų vaikams bus lengviau ineiti į biznį.

Kerševičius pasitraukė iš biznio dėl sveikatos. Sutvarkęs visus savo reikalus jis mano apleisti Scrantoną ir apsigyventi Detroit, Mich.

Draugas.

PHILADELPHIJOS PASTABOS

PO DVIEJŲ dienų gyzau namon iš Amerikos Lietuvų Tautininkų laikyto metinio seimo Brooklyn, N. Y. Ka ALTC suvažiavę Lietuviai ir Lietuvės yra nutarę, patariu skaitytojai tų tautininkų spaudą, kur bus apie tai aprašyta.

AMERIKOS Lietuvų išgamų (komunistų) partija per savo organą paskelbė cila eile prakalbų savo ativarui, Antanui Bimbai, pargyzusiam iš bolševikų pavergetos Lietuvos. Ne kuriuose kolonijose paskirta net po dvi-tris dienas jam silpnam žmogui apgaudinėti.

Philadelphia paskirta Bal. 7 diena, bet kaip maloniai nusitebėjau pargyzę iš Brooklyn, patyres kad mūsų miesto Lietuvų didžiosios salės — visos trys kaip viena — atsisakė išnuomoti tam rekinui prakalboms patalpas! Valio vietos Lietuvų klubai už tokį Amerikonišką sportišką bolševikų maurui užduotą smugį! Kitų kolonijų Lietuviai tai patį turi padaryti.

KAD MUSŲ miesto Lietuvų salės atsakė komunistų prakalboms patalpas dar nereikia kad jie nustos prakalbų maršrutą rengę. Jie įtieskos patyres pas kitataučius, ir ta darys ne savo (komunistų), bet Lietuvų vardu prisidengę. Jie šiomi nori gausiai pasipinigiuoti ir tamsius Lietuvius pinigais ir kitąp išnaudoti.

PAS MUS susiorganizavo II Pasaulinio Karo Lietuvų vėteranų postas iš 300 narių. Tai pirmas tokis postas Philadelphiajioje. Tik deia, mūsų jauni vėteranai mažai nusivokę renkant postui vardą: vietoje atiduoti garbę žuvusiam Lietuvui jaunui karui fronte, jie pasirinko kitataučio vardą. Jei vieni kitataučiai būtų kariavę ir žuvę šiam kare, tikslas būtų pateisinamas tokiu pasitelgimu. Bet dabar, kada pačių Lietuvų vėteranų draugų yra žuvę tai išlikusiems gyviems Lietuvų jauniems kariams reikia pripažinti stoka Lietuviško samoningumo ir savo reikalu menką supratimą.

Kitataučiai budami gudresni už musikį jaunimą, juos paveikė, ir postui vardą gavo savo žuvusiam kariui. Nėra abejonės kad mūsų dabar jauni vėteranai laikui bėgant susamoningės, bet ar galės atitaistyti padarytą klaidą palieku jiems patiems tai sužinoti. Nežiūrint to, pastabų rašytojas linki postui geriausios klovės.

ties ir pasiekimo jų darbuose. Pasitikiu kad visi šių pastabų skaitytojai Philadelphiajioje ir kitur palinkės jiems to paties.

LIEUVIŲ - Amerikonų Demokratai Klubas, kuris paskelbė madingai dirbo visuose velionies Prez. Rooseveltto išrinkimui vaizuose, karo metu "pasilsėjus", rengiasi padaryti saunų jaunimui ir senesnei kartai pasilinksminimui. Numatoma turėti tame parengime Penna Senatorius Goffey ir Meyer, Atstovą Bradley ir kitus aukštus žmones.

Z. Jankauskas.

YOUNGSTOWN, O.

VIŠKAS RAMU

Linksma pasigirti kad mūsų mieste ir tarp Lietuvų yra viškas ramu ir negirdėti kad mūsų organizacijos ar veikėjai turėtų kokį planą išsidirbę pavasariui ir ateinančiai vasarai veikimui.

"Viškas ramu", tie žodžiai būtų labai brangūs pasauliui jei tikrėnybėje jie tą reikštų, bet atbulai, nes pasaulis gyvena sudrumstame vandenyje. Ir mūsų mieste tie žodžiai nereikia tą kas reiskia pasauliui netekusiam ramybę, nes ir iš mūsų laukia mūsų tauta nenuilstančio darbo ir veikimo, bet ne tokios miegančios ramybės ir apsilėidimo.

Liudna, bet korespondentas neturi nieko svarbaus iš savo kolonijos spaudoje pranešti.

Rodos, darbo unijos visos gavo savo algų pakėlimo reikalavimus, bet neatsižvelgiant į tą laimėjimą, darbininko parsinefama alga yra mažesnė negu tikru laimėtoju?

J. Žemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

Detroit, Mich., Naujienos

LIEUVOS FILMOS ANGLIŠKAI

SPECIALIAI PARUOSTA RODYMUI AMERIKIEČIAMS

Supažindinti pasauli su Lietuva turime įvairių knygų ir kitokių leidinių. Nemažesnės reikšmės šiandien turi filmos, nes jos didesnių masių yra sekamos ir žiurimos. Kiniečių sena patarlė sako kad vienas vaizdas vertesnis negu tūkstantis žodžių.

Lietuva savo nepriklausomo gyvenimo metu tikrai planavo dideles filmas, o Amerikos Lietuviai gamino, kad ir kuklias Lietuvos vaizdų filmas. J. Januškevičius ir broliai Motuzai prifilmavo apie Lietuvą labai daug, gi tokia didelė Lenkų tauta, kuri prieš karą gamino dideles dramatiškas filmas, neturi paprastos filmos pavaizduojančios Lenkiją. Bando jie įvairiais būdais lipdyti apžvalginę filmą čia Amerikoje, bet tas ne taip lengvai pasidaro.

Uzpildyti paskutinę spragą, po knygų, raštų ir įvairių leidinių, tiek reikalingu byloti del Lietuvos tragiško likimo, kelių asmenų ir organizacijų iniciatyva ir pagalba jau prieš kiek laiko paruosta 500 pėdų ilgio spalvota apžvalginė filmas (travelogue) apie Lietuvą, su pridėta muzika ir aiškiniu Angliškoje kalboje. Didžiausias darbas buvo atliktas kada originalė filmas buvo laboratorijose išgelbėta nuo galutinio susidėvėjimo ir spalvų nublukimo. Daugelis rodytų paliko mažus įbrėžimus, kurie ekrame šimteriopai pasididindavo. Dabar originalas bus prezervuotas ilgiems laikams. Kopijuojamiems jau pradėtas.

Filmas su kalba ir muzika

Filmos vaizdai yra brolių Motuzų, mums Lietuviams daugelį kartų su malonumu matyti. Šiai Angliškai filmui vaizdai turėjo būti parinkti iš tūkstančių pėdų ir šimtų vaizdų ir suderinti. Amerikonai padėjo parinkti vaizdus pagal jų grožį, svarbą ir idomumą, jie buvo vyriausio teisėjai.

Filmos turinys apima Lietuvą, jos gamtos grožį, seną 14-16-to šimtmečio Lietuvą ir naują modernią Lietuvą su puikiais pastatais, geležinkeliais ir tiltais, tikrai 20-ties metų darbu! Filmos pabaigoje per Lietuvos vaikčius kreipiamasi į Amerikiečius del Lietuvos ateities.

Įvairios kolonijos, jų organizacijos ir net pavieniai asmenys dabar turės progos įsigyti šią spalvotą ir kalbančią filmą apie Lietuvą. Musų organizacijų prievole padėti jų valstybių universitetams ir kolegijoms įsigyti filmą apie Lietuvą. Šios mokslo įstaigos turi savo filmo bibliotekas ir jos praityje nuolat teiraudavosi apie Lietuvos filmas. Amerikos kariuomenės kempės ir ligoninės taipgi įdomavosi ar yra filmų apie Lietuvą ir kur jų galima būtų įsigyti.

Po to svarbu, kieno tai žinioje, kad šios filmos pasiektų Europą, Amerikonų, Anglų ir Prancuзу zonas, ypač kur yra išvietinti Lietuviai ir kur jos galėtų užtarti mūsų tautiečius be tėvynės, kurią jie mylėjo ir ne del gero paliko. J. N.-kas.

•ZUVIES šios šalies gyven-tojai vidutiniai imant suvalgo mažiau negu kitos kurios šalies gyventojai.

Pradeda Futbolo Lavinimąsi Pavasari

Villanova kolegijoje, Philadelphia, Pa., pradėta pavasarinis futbolo lavinimas gana anksti. Vaizde parodoma studentai laike pratimų.

BOLŠEVIKAI PRALAIMĖJO

Sekm. Balandžio 7, SLA 352 kuopos susirinkime buvo išrinkti atstovai į seimą. Čia buvo įvykę varžytinės. Socialistai paskubomis paskelbė savo du kandidatus, Semašką ir Šnirą. Bolševikai gi išstatė savo: advokatę Masytę ir Martiną. Dar gi bolševikai per savo radio programą to paties sekmadienio rytą perstatė Masytę ir agitavo išrinkti atstovus į seimą na ir SLA centro sekretore. Atrodė kad Masytė jau kaip ir išrinkta.

Bet išėjo kitaip. Susirinkimam priėjo daug narių, nes taip buvo išgarsintas. Nors busai ir gatvėkariai nėjo, nariai vieni kitus automobiliais nuvežė.

Susirinkime pusėtinai ermyderio... na ir rinkimai atstovų. Ir Semaška ir Šniras išrinkti. Bolševikų nei vieno. Mat, už socialistus balsavo ir kitos srovės, o už bolševikus tik bolševikai. Rezultatai parodo kad tautos išdavikų jau nėra taip daug, ir jie be kitų srovių bejėgiai.

Kada žmonės Masytės nepažinojo kokio plauko ji buvo, ne vienas būtų bėgęs jai į pagalbą kaip savo tautietei pasiekusiai aukštesnio mokslo. Ne vienas būtų didžiavęsis kad gali ir turi privilegijos už ją balsuoti. Bet dabar, kai ji parodė, per bolševikų radio, savo numaskuotą veidą, dori Lietuviai nuo jos nusisuko, nes negori susiteršti savo Lietuviško vardo bolševikų išdavikiška dėme. Kas būtų drysė bent pagaltoti pirmiau kad žmonės paslirns Šnirą, o ne Masytę. Bet taip jau įvyko ir visi burtai išėjo viešumon. Drystu spėti kad taip bus ir centro valdybos rinkimuose. Bolševikai, kaip tautos išdavikai, bus pastumti ir išmesti kaip raugės iš kviečių.

AM. RAUDONAJAM KRYŽIUI AUKOS

Amerikos Raudonojo Kryžiaus Lietuvų vienetas ir šymet gražiai pasidarbavo, Kovo mėnesio rinkliavoje surinkdamas virš \$900. Prie rinkliavos buvo pridėtas ir vakarėlio pelnas virš šimtas dolarių.

Aukų rinkėjos ir jų surinktos sumos:

Mrs. H. Gustin	\$ 9.25
Mrs. St. Douvan	12.00
Mrs. M. Lawson	18.25
Mrs. T. Strazdin	35.50
Mrs. M. Greivienė	22.00
Mrs. B. Keblaitienė	36.00
Mrs. S. Smerling	37.50
Mrs. M. Smalilienė	50.00
Mrs. J. Juodvalkienė	50.50
Mrs. M. Sims	537.63
Vakarėlio pelnas	102.38
Viso	\$911.01

Aukos Lietuvų vieneto vardu buvo paskelbtos Detroito laikraščiuose Kovo 29. Sulyginus su kitų metų rinkliava ir Lietuvų vieneto surinktomis aukomis šymet atrodo surinkta mažai, bet sulyginus su kitų metų rinkliava tai Lietuvų vienetas pasirodė surinkęs gana daug. Dabar paaiški kad kai kuriose srityse centras visai negavo darbininkų ir tos sritys liko visai neįrinktos. Priežastis jau visiems žinoma.

Jonas Urbonas Dainuos S. Bostone Bal. 28

Jonas Urbonas, iš Clevelando ir Chicago, neseniai gryzęs iš kariuomenės, išpildys dainų programą Stepono Minkaus radio valandos Boston, Mass., rengiamame metiniame koncerte sekmadienį. Balandžio 28 d. Urbonas dainuos per radio ir Patrick F. Gavin mokyklos salėje, Dorchester, F. ir 7-tos g. nuo 3 val. po pietų. Koncertas atžymės 12 metų sukaktį šio Lietuvų radio programų.

Jonas Urbonas dabar gyvena Chicagoje.

tai neverta toliau ir aiškinti. Lietuvų vienetas vasaros metu/susirinkimui nelaikys, nes tai būtų gaisšinimas laiko ir aikvojimas pinigų apmokėjimui susirinkimams vietos.

ISVYKO ATOSTOGŲ

Stephania Douvan-Ciurlionytė išvyko atostogoms pas savo brolių ir brolienę Ciurlionius, Cleveland, Ohio. Linkime p. Douvan linksmy atostogų.

Rep.

NAUJAS UAW PIRMININKAS

Kovo 28 d., Atlantic City suvažiavime Walter P. Reuther išrinktas U.A.W. C.I.O. prezidentu. Jis jau užėmė unijos pirmininko vietą.

Prieš jo šios unijos viršininkų rinkimus, Detroito laikraščiuose buvo pranešimai kad pirmenis UAW pirmininkas, R. J. Thomas, sutinkas net priimti komunistų pagalbą jo išrinkimui, ir kad Walter P. Reuther kovos prieš raudonuosius U.A.W. unijoje.

Walter P. Reuther yra dar jaunas žmogus, gimęs 1907 m. Wheeling, W. Va. Jo tėvas buvo visuotinis United Brewery Workers of America organizatorius.

Naujasis UAW pirmininkas atvažiavo į Detroitą 1927 m., dirbo Briggs, General Motors, Coleman, ir Ford dirbtuvėse. 1932 metais buvo atleistas iš Ford dirbtuvės už organizavimą joje unijos. Tais metais jis pabaigė aukštesnę mokyklą ir pradėjo lankyti vakarinius kursus Wayne Universitete. Buvo nuvažinęs į Europą studijuoti unijos tvarkos.

1936 metais buvo išrinktas pirmininku UAW West Side skyriaus 174, trys metai vėliau paskirtas UAW direktorium General Motors dirbtuvėse, paskui buvo išrinktas vice prezidentu International Unijos.

Karo metu prasimušę pirmyn budamas gabi visokiuose užsiėmimuose. Karui pasibaigus ir apšaukus General Motors darbininkų streiką, jis buvo to streiko vadu. Streikas tęsėsi 113 dienų ir buvo laimėtas, visi Detroito darbininkai kurie dirba automobilių dirbtuvėse gavo pakelti mokesčius 18c į valandą.

Naujas UAW pirmininkas sako reikalinga išvartyti komunistus iš UAW unijos viršininkų vietų.

D. S. R. SUSITAIKĖ

Detroito miesto operuojamų gatvėkarių ir busų darbininkai streikavo visą savaitę. Sekmadienį, Balandžio 7, vėl pradėjo dirbti, kuomet gatvė-

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka.)

PETRIKONIS Antanas, 23 m., mirė Kovo 8, Swoyersville, Pa.

KISIELIENĖ Anelė, mirė Kovo 8, Pringle, Pa.

BERESEVICIUS Edvardas, 48 m., mirė Kovo 11, Sugar Notch, Pa.

ŠLIUZELIS Antanas, mirė Kovo m., Mahanoy City, Pa. Amerikoj išgyveno 40 m.

PALUKAS Adolfas, 35 metų, mirė Kovo m., Shenandoah, Pa.

CESNIENĖ J., mirė Kovo m., Bridgeport, Conn.

ALISAUSKIENĖ Pranė, 79 m., mirė Kovo 7, Philadelphia, Pa.

BRUČAS Juozas, 73 m., mirė Kovo 2, Philadelphia, Pa.

URBONAS Aleksandras, 69 m., mirė Kovo m., Pittsburgh, Pa.

KACINSKAS Jonas, 78 metų, mirė Kovo m., McKees Rocks, Pa.

NORMANTAS Kazys, mirė Kovo m., Pittsburgh, Pa.

SKRIPKA Petras, 80 m., mirė Vasario 27, Spokane, Wash. (Vilkav. ap. Gių p. Stiriškių k.)

TELEISIENĖ Kastancija, senyvo amž., mirė Lapkr. 1, Scranton, Pa. Turėjo Amerikoj brolių Kun, Garmų.

BALAIKA Ponas, 81 m., mirė Gruod. 2, Scranton, Pa. (Balaikų k. Liudvinavo p. Suvalkijos).

KALĖDA Juozas, mirė Sausio 15, Scranton, Pa.

ZEMAITIS Petras, 76 m., mirė Vas. 4, Scranton, Pa.

BALCIUNAITIS Juozas, pusamžis, mirė Kovo 23, Chicagoj. (Vilkav. ap. Kybartų p.)

ERBREDERIS Juozas, pusamžis, mirė Kovo 23, Chicagoj. (Ukmergės ap.)

SILEIKIENĖ Petronėlė (Beraitė), 49 m., mirė Kovo m. Chicagoj. (Vilkav. p. Bartnikų k.)

BELSKIS Liudvikas, 54 metų, mirė Kovo m., Chicagoj.

GALAMBAUSKAS Antanas, mirė Kovo 11, Philadelphia, Pa.

ZUBIENĖ Elzbieta (Bagvilaitė), mirė Kovo 22, Chicagoj. (Šiaulių ap. Vaiguvo p. Albičių k.)

ČIZAUSKIENĖ Elzbieta, mirė Kovo 22, Cambola, Pa.

BARTUSKIENĖ Petronėlė, 60 m., mirė Kovo m., Nanticoke, Pa.

BARSTIS Pranas, mirė Kovo m., Old Forge, Pa.

VISNIAUSKIENĖ Ona (Davidenkaitė), 30 m., mirė Kovo 18, Worcester, Mass. (Kau-no miesto). Prieš 8 metus atvykus iš Lietuvos į Cleveland, Ohio.

NEKROSIUS Povilas, pusamž., mirė Kovo 20, Chicagoj. (Panev. ap.) Amerikoj išgyveno 46 metus.

karių ir busų darbininkams pakelta algos po 15c į valandą. Susitaikyta sekanciomis išlygomis: vieno žmogaus operuojamo gatvėkario ar buso darbininkas gaus po \$1.32 į valandą už darbą. Dviem darbininkams operuojantiems gatvėkari mokes po \$1.22 į valandą. Šis algų pakėlimas miestui kainuos \$2,115,000 į metus daugiau.

V. M.

SUPRANAVICIUS Antanas, mirė Kovo m., Pennsgrove, Amerikoj išgyveno 37 m.

LAZAUSKAS Jonas, mirė Kovo m., Frackville, Pa.

KAVALIUNAS Jonas, mirė Kovo m., Rochester, N. Y.

PETKIENĖ Elena, seno amž., mirė Kovo 20, Chicagoj. (Šiaulių ap. Šaukėnų p.) Amerikoj išgyveno 51 m.

LAZAUNIKAS Jonas, mirė Kovo 4, New Haven, Conn.

SAVAISKAS Jurgis, mirė Kovo m., Lawrence, Mass.

MINKEVICIUS Jonas, 23 m., mirė Kovo 10, Corpus Christi, Texas.

BALCIUNAS Petras, mirė Kovo 14, Brockton, Mass. (Zidžiuo k. Krinčino par.) Amerikoj išgyveno 44 m.

KAZANAUSKAS Benediktas, pusamžis, mirė Kovo 20 d., Chicagoj. (Panevėžio miesto). Amerikoj išgyveno 42 metus.

Žinok Amerikos KONSTITUCIJĄ

Amerikos Konstitucija Angliškoje kalboje, su visais Amendmentais, 80 puslapių knygelė, prisiųsim visiškai dovana tiems kurie užsirašys Lietuvų Naujienas dviem metams arba gaus du metinius skaitytojų ir prisiųs \$2.00 su nurodymu kam Lietuvų Naujienas siuntinėti, minimą knygelę prisiųsim jums visiškai dovana už pasidarbavimą.

LIEUVIŲ NAUJENOS

332 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.

Ekstra Gerumas ant jūsų stalo su BABS

Ekstra švelnus, BABS pienas pridoda geresnį skonį kavai, grūdams ir vaisiams. BABS yra pasteurizuotas ekstra-skoniui.

Pirkit BABS iš savo groserio, šiandien!

Užgirtas per Council on Foods ir Nutrition of the American Medical Association.

TAUPŲ ŽMONĖS IŠ LIETUVOS

rado saugumą savo pinigams čia nuo 1849... kartu su teisingu patarimu kokis buvo reikalingas pinigų dalykuose. Jūs rasit, taipgi!

Society for Savings

Isteigta 1849
Tai Žmonių Bankas ant Public Square

SAKYK MONCRIEF

JŲ GAUSIT PATI GERIAUSI AUTOMATISKAME SILDYME

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

GAS
OIL
COAL

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: MAIn 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissau paskolas pirmo morkėčio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

Sov. Rusija Ruošia Pasaulini Mirties Kilpą

Rašo B. Jankunas, mūsų korespondentas Paryžiuje.

“NEUŽMIKIME ANT LAURŲ”

Raudonosios Armijos šventės proga Juozapas Džiugašvilis Stalinas kreipėsi į raudonarmiečius su daug pasakančiu įsakymu. Jame randame tarp kita ko pasakyta: “Žygiuokime nepailstamai į priekį ir be paliovos tvirtinkime mūsų tautinį ūkį, tuo būdu stiprindami mūsų karinę galybę ir padarydami mūsų teritorijos sienas neprieinamas jokiam priešui”. Keletą dienų anksčiau vienoje kalboje Stalinas ir gi kalbėjo apie reikala išugdyti stiprią pramonę, kuri galėtų pasiekti trigubai didesnę lygį, negu kad buvo prieš karą. Ta pačia proga Rusijos piktasis diktatorius paminėjo svaiginančius skaičius, kuriuos bolševikinė Rusija yra pasiryžusi įgyvendinti savo sunkioje pramonėje. Pagal Staliną, Sovietų Sąjunga po 20 metų turės tokią metinę produkciją: 60 milijonų tonų pieno, 50 milijonų tonų paprastos geležies, 500 milijonų tonų anglies ir 60 milijonų tonų skysto kuro.

Jei bolševikinė Rusija ryžtasi savo penkmečiais pasiekti tokius milžiniškus skaičius, tai niekam nebėra paslapties kad tokia produkcija nori Rusijos viešpaciai pralengti karo medžiagomis bent kokį pasauliulyje kraštą. Šių didelių pastangų šėšelyje slepiasi juodieji Maskvos tikslai, slepiasi noras dar kartą išaukti pasaulinį karą ir per jį primesti visam pasauliui bolševikinę tvarką.

Rinkiminės propagandos kalbose beveik visi komunistų partijos agitatoriai apie nieką kita nekaltėja, kaip tik apie reikala stiprinti Sovietų karinę galybę, budėti ir ruošti “visam kam”. Panašiai skelbė ir kalbėjo Kremiaus valdovai ir prieš 1939 metų karą. Kaip tada, taip ir šiandien, jie skundžiasi esą kapitalistinio pasaulio apsupty, joje tykojamai ir grąsomai. Jie tikėjosi kad karas išsaus pasaulinės revoliucijos bangas, kurios nušluos kelią bolševizmui. Laimė, jis pasibaigė taip kad “raudonasis vnanas” nesuėję užlieti viso pasaulio, nors jam ir pavyko užimti gana reikšmingus plotus. Dabar Sovietų Sąjunga ruošiasi naujam ir, gal but, paskutiniam ėjimui. Ir kai Ždanovas, kalbėdamas Leningrade prieš Vasario 10 dienos rinkimus, ragino komunistus “neužmigti ant laurų”, jis tikriausiai galvojo apie Kremiaus slapta ruošiamą naują žygį — naują karą, kurs komunistų akimis žiūrint yra butinas, neišvengiamas ir net pagėdautinas.

MARSALE . . . KUR TU MATAI PRIEŠĄ?

Kiekvieną kartą, kai pasaulis išklauso Maskvos kalbas apie Sovietų Sąjungos apsigynimus, apie josios pasirušimus “visokiam eventualumui” ir apie ją tykojančius pavojus, — kiekvieną kartą klausiamas: prieš ką ruošiasi Maskva gintis, ir kurios valstybės jai dabar grąso? Juk Rusijos karmynai Vakaruose ir Rytuose guli perblostę ir nežinia, kada begalės atsikelti . . . Pati Rusija apsisu po tokiomis valstybėmis, kuriose ji šeiminkauja, kaip nori. Jaltos slaptieji nutarimai leido jai išplėsti savo galią iki tų ribų, kurias carizmas buvo pasiekęs prieš 40 metų. Ko turi Rusija bijotis iš Čiang Kai-šeko Kinijos, su kuria ji yra sudariusi 1945 metais Rugpjūčio 14 dieną tokią palankią sutartį ir kurioje komunistai ją taip ryžtingai bei fanatiškai remia? Ko ji turi bijotis iš Lenkijos, Vokietijos bei Fran-

kai pamiršęs kad jo maitintojas Stalinas kasdien naikina masiškai “antisovietinį elementą”. Iš Vyšinsko elgsenos ir kalbų galėjo kas padaryti išvadą kad Sovietų Sąjunga yra šiuo metu vienintelė valstybė, kuri rupinasi taika ir saugoją ramybę. . . Senovės Romėnai sakydavo: “Jei nori taikos, ruoškis karui”. Maskva gi dabar elgiasi ir kalba taip kad galima apie ją teisingai pasakyti: “Ji ruošiasi karui, todėl kalba apie taiką”. Juk panašiai elgėsi ir Vokietijos Hitleris kiekvienoje savo kalboje šaukdamas visus prisidėti prie taikos išlaikymo. Gi slapta ruošėsi karui, ir visos kalbos apie taiką buvo skirtos tik tam kad užmigdytų savo priešus. Stalinas yra ne tik Hitlerio mokytojas, bet kartu ir jo mokinys: Hitleris daug ką darė taip, kaip Stalinas bolševikinėje Rusijoje; o dabar Stalinas daro daug dalykų panašiai, kaip Hitleris kad darė Vokietijoje.

PIRMOSIOS STRĖLĖS I ANGLIJOS ŠIRDĮ

Bolševikų metodas yra žinomas: “nelauk kol tave kas puls, pulk jį pirmasis”. Tokį pat metodą parodė Sovietų Rusija visoje savo politikoje. Ji aršiai puola Angliją, manydama kad Anglija yra šiuo metu lengvai pažeidžiama visuos punktuose. Londono konferencijoje visos Sovietų strėlės buvo nukreiptos į Angliją, siekiant ją pažeisti Viduržemio Juroje, Indijoje, Afrikoje ir Europoje. Maskva tik kad Britų Imperijai išėjo iš karo labai nuvargusi ir kad jos kapitalistinė tvarka ilgai jai neleis sustvėrti. Amerikos atžvilgiu Sovietų Rusija laikosi labai atsargiai. Ji nesijaučia dar tiek galinga kad drįstų pradėti puolimą prieš Ameriką. Bet iš to nereikia daryti išvados kad Sovietų laikinasis prieš Ameriką yra draugingasis. Visiškai ne. Amerikoje mato Stalinas tokį pat priešą, kaip ir Anglijoje. Juk banditas ne iš karto puola visus gyventojus, o tik po viena — skyrium. Ir Hitleris ne iš karto puolė visą Europą: pirmiau sudorojo Lenkiją, paskiau Prancūziją, o vėliau Balkanų valstybes ir pagaliau Rusiją. Kaip Hitleris, taip ir Stalinas pažysta psichologiją tų žmonių, kurie, matydami degant kaimyno namus, neskuba jų gesinti, o džiaugiasi užsilipę ant stogo kad dar ne jų namas dega. Stalino visa dabartinė politika yra tokia kad Amerika neitų gesinti Anglijos namų. . . Jo tikslas yra: sudeginti pirmiausia Angliją, o po to padegti ir Ameriką. Stebint Byrnes laikymąsi Londone, galėjai turėti įspūdžio kad Amerika elgiasi panašiai, kaip ką tik čia mūsų minėti kaimynai, kilus gaisrui.

Jei pavyktų Maskvai susprogdinti Angliją, tai reikia nepamiršti kad sekantis komunistų ėjimas liestų laimingąją Amerikos žemę. Maskva tiki, jog ateis diena, kada Sovietų Sąjungos karinės galios viršys Amerikos galybę, jog anksčiau ar vėliau Sovietai turės ir atominę bombą ir, prie viso to prijungus pasaulinės revoliucijos propagandą, bus galima taikyti ir j Amerikos gyvybę. Sovietai moka ruošti ilgą laikui, moka buti kantrūs, moka tylėti ir laukti. Visa tai, kas šiandien daroma Sovietų Sąjungoje galima pavadinti “mirties kilpos paruošimu pasauliui”. Ar yra žmonių, kurie tautai aiškiai suprastų? Ir kur tie žmonės yra? Kova su gangsteriu nėra lengva, bet ją pralaimėsi visados, jeigu lauksi kol jis tau smogs peiliu. Kai turi reikalą su banditu, nebevaidink apa-

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGOS CENTRO ŽINIOS

L. V. S. Centras 6820 Superior Ave. Cleveland 3, O.

PRIMINIMAS APIE LVŠ METINĮ SEIMĄ kuris įvyks Detroit, Mich., Birželio 1 ir 2

Jau buvo paskelbta kad Lietuvai Vaduoti Sąjungos 6-tas metinis suvažiavimas rengiamas Detroit, Mich., Birželio 1 ir 2 d.

Taigi, iki to suvažiavimo jau nedaug laiko teliko, o svarbu kad suvažiavimas, su padidėjusia organizacija skyriais, nariais ir darbais, būtų vienas iš pasekmingiausių ir pavyzdinčiausių seimų.

Detroito LVS 6-tas skyrius pats užsiprašė Centro kad šis suvažiavimas būtų Detroit, Mich. Centras mielai su tuo sutiko. Detroitiečiai dabar dirba padarymui to seimo įdomiu ir pelningu.

LVS, kaip demokratiniams pagrindams gyvuojanti organizacija, šiame suvažiavime rinkis naują centro valdybą, išduos visas apyskaitas, veikimo raportus, ir visi delegatai išvien nuspręs naujus darbus.

Kadangi per metų laiko nuo pereinimo seimo LVS padaugėjo šešiais naujais skyriais, Centro Valdyba pageidauja kad visi skyriai atsiųstų savo delegatus į seimą, ypač kad naujieji skyriai neatsilikytų nuo senųjų.

Nekurie naujieji skyriai yra dar stipresni ir aktyvesni už tulus pirmesnius skyrius, ir kadangi delegatų skaičius iš skyriaus neribojamas, reikia tikėtis tie veiklieji skyriai pasirūpins skaitlingai seime dalyvauti.

Skyriai, padarykit raportus

Skyriai prašomi prisiųsti savo narių raportus, per delegatus arba laiškais; prisiųsti įrašymų ir sumanymų LVS veiklai; parupinti surinkti išanksto ir prisiųsti seimui aukų, organizacijos veiklos pastumdėjimui. Aukas galima siųsti iš skyriaus kasos, arba iš parengimo padaryto tam tikslui, arba surenkant iš narių ir rėmėjų.

Centras pasiuntė skyriams narių suregistruvimo kortelės, pageidaujama kad būtų jose surašyta nariai iš praėjusių metų ir dabartiniai.

Toliau, visi skyriai prašomi tėti visokį LVS darbą, kaip tai gavimą naujų narių, platinimą LVS išleistų knygų, ir rinkti prenumeratas naujai leidžiamai knygai “Lietuva Tironų Pančiuose”.

Apie seimą toliau bus pranešta plačiau.

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio.

“Luomų Taryboje”

Col. Robert H. Neville, New York City, buvęs armijos laikraščio “Stars and Stripes” redaktorius Italijoje, tapo paskirtas į tarybą iš šešių narių išstudijuoti armijos “luomų sistemą” ir padaryti pasiūlymus permaining.

talo ir nelauk, kol jis tave prikaus prie sienos: ramia sąžine smeig jam pirmasis, nes kitaip — jis tave sunaikins.

AUKOS LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS

Sekantios aukos Lietuvos vadavimo darbams, pinigai už knygas, ir LVS narių mokesys gauta LVS centre:

V. A. Kerševičius, Scranton, Pa., prisiuntė \$14.00
iš jų \$5 Lietuvos vadavimo darbams, \$5 knygai “Lietuva Tironų Pančiuose”, ir \$4 LVS nario duoklių

Karl Mickevičius, Terryville, Conn., prisiuntė \$6.00
iš jų \$2 Lietuvos vadavimo darbams, \$2 “Liet. Tironų Pančiuose”, \$2 LVS nario duoklių.

Jordan Marsh Company, Boston, Mass., 3.98

A. Želinauskienė, Pittsburgh, Pa., 2.00

Pr. Narvydas, Brooklyn, N. Y., 3.00

Paul Kazlauskas, Detroit, Mich., 5.00

L. Berželis, Vyt. Markuzas, Detroit, 5.00

L. Berželis, Detroit, 5.00

Jonas Valukas, Elzbieta Valukienė, 2.00

Mrs. J. Tumosienė, Lorain, Ohio, 1.00

Mrs. K. Nevarackienė, Lorain, Ohio, 1.00

Leščinskai, Lorain, O., 1.00

K. Misikvietis, Lorain, .25

RUSŲ UŽGROBTI PLOTAI

NEW YORK TIMES (Kovo 14) paskelbė kad Sovietų Rusija, savo “apsaugos” vardan, sugrobė ir prisijungė sekantias žemių plotus:

	Plotas	Gyventojai
Lietuva	24,058	3,029,000
Latvija	20,056	1,950,000
Estonija	18,353	1,120,000
Rytinė Lenkija	68,290	10,150,000
Besarabija		
ir Bukovina	19,360	3,748,000
Moldavija	12,124	2,200,000
Karpato, Ukraina	4,922	2,200,000
Rytu Prūsija	3,500	800,000
Karelio-Suomija	15,173	470,000
Petamo, Suomija	4,087	4,000
Tannu Tuva		
Piet. Sachalinas	14,075	415,000
Centra. Azija	64,000	65,000
Kurilu Salos	3,949	4,500

Taip klastingai grobdama, Rusija jau paglemžė 278,974 ketvirtinai mylių ploto savo pašaliais ir toliau, ir paverge tiesioginiai 24,355,500 gyventojų.

Prie šių dar nepriskaitoma kitos Europos valstybės kurios se valdo Maskvos satrapai.

ARKLIENĄ MĖSĄ DUOS EUROPAI?

AMERIKA TURI 3,000,000 ARKLIŲ TAM TISKLUI

Europos žmonės valgo arklieną laisvai. Arklieną mėsą norėta įpratinti valgyti ir Amerikonius karo pradžioje, tačiau kaip greit ji bandyta įvesti taip greit ir išnyko — daugiausia gal del to kad valstijų ir miestų įstatymais buvo nustatyta pažymėti tas mėsos parduotuves kurios užlaiko arklieną. Aiškiai žinodami ką gali gauti, Amerikiečiai neturėdami apetito arklienai taip ir nepraplėdė arklienos mėsos biznio.

Dabar, didėjant Europos maitinimo reikalui, išnaujo pakilo klausimas arklienos, kuri gali būti eksportuota iš Amerikos į Europą. Kai Amerikos žmonės apie arklieną mažai tenusimano, tuo pačiu arkliena tulose Europos šalyse yra labai mėgiama mėsa, ypatinai Belgijoje ir Prancūzijoje. Tos šalys pakartotinai priminė Amerikai kad jos norėtų pirkti iš Amerikos arklieną mėsą.

Sakoma, jeigu Europai būtų patiekta du ir pusę bilijonai svarų arklienos mėsos, kuri čia lengvai galima pagaminti, tas aprūpintų didelę Europos dalį maistu ir nereikėtų rūpintis maisto racionavimu čia pat.

Amerikoje yra apie trys milijonai arklių perviršio, kurie sudarytų pustrėčio bilijono tonų mėsos, prie to čia liktų riebalų muilui daryti ir atsirastų daugiau odos batams, kurios šiuo tarpu trūksta.

Dar Viena šio Karo Tragedija

Prie atvažiuojančių į Ameriką iš įvairių šalių Amerikos karių žmonių ir kudių, kurie vedė budami užjūryje ir pasirupina savo šėlmas partraukti pas save, yra dar apie 8,000 kity kareivių žmonių su kudiškiais, palikty ir užmiršty, nes sugrįžę kariai nenori jų pas save atsitiinti.

‘Timeless Lithuania’ \$3

(Su Lietuvos vaizdais, su Autoriaus Dr. Norem atvaizdu, su Lietuvos žemėlapiais)

Amerikos Lietuvių Misija ir Jos Darbai

Tuoį reikalaukit sau vienos arba daugiau šių įdomių knygų-albumų su plačiu aprašymu apie Amerikos Lietuvių Misijos veikimus Washington ir San Francisco. Albumas 32 pusl., 9x12 colių dydžio, su gausybe fotografijų ir Lietuviškais ir Angliškais aprašymais apie Misijos žygius. Auka \$1.00 už vieną.

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRĄŠYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

‘Kaip Jie Mus Sušaudė’ \$1

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)

UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

Užsakymus siųskit cash pinigais arba čekiais, ir tuoį gausit savo knygas.

LVS CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

DIDELĖS LIETUVOS DRAMOS DALY- VIAI

Skaitant aprašymą Lietuvos tragedijos šiame puslapyje — "LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE" — susipažinkite ir su to laiko Lietuvos veikėjais.

Juozas Urbšys, Užsienių Reikalų Ministras, pirmutinis pasauktas į Maskvą, kada Lietuva buvo sovietų numatyta praryti.

Gen. Kazys Skucas, Vidaus Reikalų Ministras, kurį Maskva kaltino už raudonarmiečių "dingimą" Lietuvoje ir reikalavo kad jis būtų sušaudytas.

Antanas Merkys, Ministras Pirmininkas, kuris buvo paskutinis Nepriklausomos Lietuvos vyriausybės vadovas. Jis pasauktas į Maskvą galutinai Lietuvos apkalbinimui, po ko sekė Lietuvos pavergimas.

K. Bizauskas, Ministro Pirmininko padėjėjas, dalyvavęs posėdyje kuomet Merkys pranešė iš Maskvos ko sovietai siekia Lietuvos atžvilgiu.

Lietuva Tironų Pančiuose

LIETUVOS
PAVERGIMAS

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

IV. Paskutinis Lietuvos Nepriklausomybės Lapas

1. Beviltiškas bandymas

Iki Gegužės 30 dienos Lietuvos vyriausybė suspėjo gerai susivokti kad Maskvos kaltinimai Lietuvos vyriausybei ženklina piktus Stalino ketinimus Lietuvos atžvilgiu. Iki to laiko nieku neatslugo pikta Maskvos nuotaka. Priešingai, vis gausėjo ir gausėjo visokiais papildomais prasimanymais. Ką tik Lietuvos vyriausybė darė sovietų "pagrobtiesiems" kariaus surasti ir priekaištams išaiškinti — viskas Maskvai nepatiko. Kas gi slepiasi po Molotovo tikrą ar nudyotą pykčią? Lietuvos vyriausybė, parodžius tiek daug geros valios ir pastangų nesupratimui su Maskva geruoju baigti, pradėjo suvokti kad Kremlius ruošiasi prieš Lietuvą dideliu smurtu. Bet kas daryti? Kaip išeiti iš splošimų ir nuojautimų kelio?

Lietuvos vyriausybė, matydama kad visos vietinės priemonės įtampai sumažinti yra išsemtos, Gegužės 30 dieną nutarė užsienių reikalų ministrui Urbšui pasiūlyti vykti į Maskvą ir ten su Molotovu išsiaiškinti ko Sovietų Sąjunga iš Lietuvos norėtų. Tą pačią dieną ir buvo perduotas Sovietų Sąjungos atstovui Pozdniakovui Lietuvos vyriausybės nutarimas.

Bet... bet praėina trys dienos, ir jokio atsakymo iš Maskvos nėra.

Matyti, nesupratimas nelaikomas Maskvoje labai svarbiu dalyku, — taip samprotauta užsienių reikalų ministerijoje. Ir tik Birželio 4 d. gaunama iš Maskvos pasiuntinio Dr. Natkaus telegrama kad Molotovas norįs matyti ir kalbėtis ne su užsienių reikalų ministru Urbšiu, o su pačiu ministru pirmininku Merkiu ir kviečias jį atvykti Maskvon susitarti del priemonių pašalinti dabartiniam incidentui ir išvengti panašioms nesupratimams ateityje.

Molotovo noras matyti Maskvoje ne užsienių reikalų ministrą, o ministrą pirmininką, buvo simptomingas. Kam jam prireikė ministro pirmininko? Kokius gi klausimus nori iškelti Molotovas, jeigu jam neužtenka užsienių reikalų ministro? Ar jis nori ministro pirmininko asmenyje apkaltinti visą Lietuvos vyriausybę?

Ministrų taryboje buvo įvairių nuomonių ir prileidimų kodėl Molotovas kviečia ministrą pirmininką. Respublikos prezidentas reiškė nuomonę kad neverta ministrui pirmininkui skubėti Maskvon, kad reikia pirma gerai iširti klausimus kuriuos Maskva ketina jam kelti. Pirmą Urbšys tegul iširs ko Maskva nori, o jau paskui ministras pirmininkas galės keliauti. Bet po ilgų diskusijų ministrų taryboje galų gale nusistatė kad Merkys važiuotų Maskvon, nes jo paties asmeninis kontaktas su Molotovu gali būti naudingas greičiau likviduoti nesupratimus.

Merkiui kelionė Kremlion buvo lyg ir beviltiškas Lietuvos vyriausybės mėginimas surasti taikingą būdą Lietuvy-sovietų santykius užgulusiems debesims išsklaidyti. Tai buvo kartu ir labai pavojinga kelionė: Ministro pirmininko vykimas Maskvon suteikė Molotovo priekaištams ypatingo svarbumo ir sudarė Kremliai galimybę betarpiškai veikti į Lietuvos vyriausybės nutarimus.

2. Merkys Kremliaus teisme

Birželio 6 d. Lietuvos ministras pirmininkas Antanas Merkys išvyko traukiniu Maskvon, kad ten — kaip vyriausybės buvo nutarta, — betarpiškai išsiaiškintų su Molotovu įvykusius nesupratimus. Birželio 7 d., 21 valandą, jis jau buvo pas Molotovą, tame pačiame jo darbo kabinete kuriame prieš devynis mėnesius (1939 m. Spalio 10 d.) buvo pasirašyta Lietuvos ir Sovietų Sąjungos savitarpinės pagalbos sutartis, atvedus čia dabar visą Lietuvą į kaltinamųjų suolą. Merkio pirmas susitikimas su Molotovu buvo šaltas, kraštutinai oficialus ir vietomis status. Tai buvo lyg nusikaltėlio susitikimas su tardytoju ar policijos agentu.

Molotovas, pareiškęs kad jam yra malonu matyti patį Lietuvos vyriausybės vadovą, pastebėjo kad susidrumstę Sovietų Sąjungos-Lietuvos santikiai dabar galės būti galutinai išaiškinti. Po to atsidėjęs... ėmė klausyti Merkiui aiškinimų.

Ministras pirmininkas Merkys, kaip advokatas, atvyko į Kremlį apsirūpinęs kaltinimą griauančią medžiagą, atvyko su tarymo duomenimis apie sovietų kareivių dingimus ir Butajevio mirtį. Turėdamas tokią gynybą labai palankią medžiagą po ranka, Merkys aiškino Molotovui kur ir kaip buvo dingę sovietų kariai Smargonec ir Nosov. Merkys, tarsi Lietuvos teisme, ruošėsi jau skaityti įvairius ištardytų liudytojų parodymus kad sugriautų Molotovo kaltinimą, kai šis pertraukė Merkiui aiškinimą ir pradėjo jį agresingai pulti tokiomis žodžiais:

"Mes žinome gerai kad Lietuvos žvalgybos agentai turėjo ryšių su Butajevu, ir nėra jokių abejonių kad jis buvo jų nušautas. Jūsų vyriausybės dvi mums įteiktos notos yra tik nerimtas atsikalbinėjimas. Musų politika Lietuvos atžvilgiu yra pro-Lietuviška. O jūs ar galite pasakyti kad jūsų politika Sovietų Sąjungos atžvilgiu yra pro-sovietiška? Jūsų vidaus reikalų ministras ir Saugumo departamento direktorius yra aiškiai nedraugingai nusistatę sovietų atžvilgiu. Lietuvy spauda, kuri yra vyriausybės cenzuruojama, elgiasi provokuojančiai Sovietų Sąjungos adresu. Paskutiniu metu jūs pradėjote ginkluoti saulius. Tai yra jūsų nevieša mobilizacija! Ar ne? Neseniai jūs Alytuje areštavote 10 skalbėjų tik dėl to kad jos aptarnauja sovietų igulus. Ten pat areštavote ir išvežėte naudingą ir reikalingą iguloms darbininką dalytoją Lazarevičių. Atidavėme jums Vilnių, o iš jūsų jokio dėkingumo. Garantavome jums sau-

gumą, o jūs visą laiką tik sabotuojate mūsų pastangas. Sovietų Sąjunga rodo visur jums kuodidžiausį nuoširdumą ir draugiškiausius jausmus, o Lietuva už tai atmoka provokacijomis..."

Tokio stiliaus ir tokių priekaištų kalba kalbėjo Molotovas į Lietuvos ministrą pirmininką Merki, neleidamas jam net aiškintis. Merkys pakartotinai įtikinėjo Molotovą kad Lietuvos politikoje nėra pakenciamas joks faktas kurs galėtų bent kuo aptemdinti draugiškus santykius su Sovietų Sąjunga, kad savitarpinės pagalbos sutartis visu sąžiningumu vykdoma ir kad viskas daroma kad geri Sovietų Sąjungos ir Lietuvos santikiai nieku būdu nebutų pažeisti. Sovietų karių dingimas yra tik nesupratimas, vertas didelio apgailestavimo. Ir čia Merkys vėl pradėjo skaityti Savickaitės ir kitų parodymus. Tada Molotovas piktai pertraukdamas pasakė:

"Ach, ką čia jūs man skaitote jūsų prostitucijų parodymus..."

Merkys pasijuto lyg karys kovos lauke be ginklo. Už ko gi griebtis ir kaip teisintis, jeigu jokių įrodymų "Kremliaus teismas" nepripažysta? Belieka atsiduoti teisėjo... valiai ir laukti jojo sprendimo! Tokiu jausmu ir baigėsi pirmasis Merki-Molotovo Pasikalbėjimas. Tai buvo proga dar kartą išklausi Kremliaus kaltinimus Lietuvos vyriausybei ir nepasitenkinimus Lietuvos vidaus reikalų ministru Gen. Skuču ir Saugumo departamento direktorium Povilaiciu. Tai buvo proga išgirsti Merkiui iš paties Molotovo lupų kad jis labiau tiki už igulus ribų kelias dienas girtuokliavusiems raudonarmiečiams, negu Lietuvos ministrui pirmininkui.

Merkys išėjo iš Kremliaus po pirmo pasikalbėjimo piktai apkaltintas ir be jokios apsigynimo teisės. Bet prieš atsisveikinant, Molotovas pasiūlė Merkiui dar kartą pasimatyti ir išklausi Lietuvos vyriausybės pasiūlymus. Tada galį įvykti net rytoj (Birželio 8 d.).

Merkys, grįžęs į Pasiuntinybę, skubėjo susisiekti su Kaunu ir perduoti pirmutinį įspūdį, kad "tuo tarpu dar nieko blogo nesimato". Reikia pastebėti, kaip reikšmingą dalyką, kad Lietuvos įgaliotas ministras Maskvoje Dr. Natkus į Merki su Molotovu pasikalbėjimą nebuvo Molotovo pakviestas. Tuo Molotovas norėjo iki zero sumažinti diplomatinę pasikalbėjimo reikšmę ir neturėti aki-vaizdoje liudytojų, naudojant tokią brutalią pasikalbėjimo toną. Nedalyvavus pasikalbėjime, buvo sunku Natkui susidaryti tikrą ir mažiau užinteresuotą nuomonę apie pasikalbėjimo prasmę ir patarti teisingą kelią. Gi Merkys, pasikalbėjęs su Molotovu, atsidūrė asmeninio prestižo klausime ir norėjo sąmoningai nematyti tų dalykų kurie būtų vertę jį demisionuoti. Taigi, jis iš pirmo pasikalbėjimo ir "nieko blogo" nematė.

Antras Merki-Molotovo pasikalbėjimas įvyko Birželio 9 dieną. Vykdamas į Kremlį, Merkys buvo apsisprendęs Molotovui pasakyti kad jis pasiūlys Prezidentui pertvarkyti ministrų tarybą, atkreipiant ypatingo dėmesio į nepalankų Sovietų Sąjungos nusistatymą vidaus reikalų ministro Gen. Skučo atžvilgiu. Merkys manė kad ši nuolaida pilnai patenkins Molotovą, ir tuo bus baigta visa istorija. Deja, Kremliaus tikslas buvo daug platesnis.

"Esate ką naujo patyrę?... tokiais žodžiais pradėjo Molotovas antrą pasikalbėjimą su Lietuvos ministru pirmininku, kurs tuoj pat pareiškė kad, grįžęs į Kauną, jis pasiūlysi Prezidentui pertvarkyti ministrų tarybą ir kad bus atitinkamai pavalyta vidaus reikalų ministerija. Šis Merkiui pareiškimas buvo labai mažai Molotovo pastebėtas. Jis praėjo pro šalį lyg negirdomis ir pradėjo skaityti Merkiui raudonarmiečio Pisarevo parodymus apie jo pagrobimą... Po to iškėlė naują kaltinimą, bet jau susietą su pačiu Merkiu asmenimi.

"Jūs, Pone Pirmininke, esate neseniai parašę straipsnį į 'Revue Baltique' 1 nr. 1940 metų. Tame straipsnyje tarp kitako jūs sakote kad, Klaipėdos ir Vilniaus problemoms išsprendus, nebėra jokių kliūčių pilnam Latvijos, Lietuvos ir Estijos bendradarbiavimui. Ką tai reiškia? Bendradarbiavimas, pagrįstas karo sąjunga? Prieš ką tokia sąjunga? Aišku, prieš Sovietų Sąjungą, apie kurią Tamsta nesiteikėte nei vienu geru žodžiu užsiminti, nors ši irgi yra Baltijos valstybė. Mano žiniomis, jūs jau turite su Latviais ir Estais karo sutartį, nukreiptą prieš Sovietų Sąjungą. Tai yra aiškus savitarpinės pagalbos sutarties su Sovietų Sąjunga sulaužymas."

Šis Molotovo kaltinimas, nukreiptas iškarto prieš

Wisconsino Basketbolo Čempionai

Reedville miestelio, Wisconsin, high school mokyklos mokinių basketbolo jauktas, su jų vadu viduryje, kurie laimėjo valstijos čempionatą Medison mieste.

Siųskit Savo Prenumeratą DABAR knygai

LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE

"LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE" leidžiama knygoje, bus apie 350 pusl. didumo. Kurie užsisakys šią knygą išanksto, tų vardai tilps knygoje. Skubėkit! Knygos kaina \$3, dvi už \$5. Pageidaujama stambesnių aukų knygai paremti—tai bus prisidėjimas prie Lietuvos vadavimo pastangų rėmimo.

Išrašykite čia telpantį kuponą užsisakant knygą.

ŠI KUPONĄ SU SAVO AUKA PASIŪSKIT LVS. CENTRUI

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Gerbiamieji: Siunčiu savo auką parėmimui jūsų darbų.

\$..... Knygai "LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE"

Vardas
Adresas
Miestas..... Valstija.....

Lietuvą ir asmeniškai prieš ministrą pirmininką buvo naujas Kremliaus prasimanymas, įtikinėjęs ir Merki kad "jau pradeda rodytis kaž kas blogo". Pirmame "Revue Baltique" numeryje patalpintas Merkiio straipsnis buvo bo jokios ypatingos reikšmės: jame Merkys, kaip ministras pirmininkas, sveikino "Revue Baltique" pasirodymą, linkėdamas pasisekimo, ir keliais žodžiais prisiminė mažųjų Baltijos tautų bendradarbiavimą kultūrinėje srityje. Straipsnis apėmė vos porą puslapių ir nekėlė jokių politinių klausimų. Ir Molotovas jį panaudojo kaip kaltinimą prieš Merki, norėdamas tuo parodyti kad antisovietiška nusistatę yra ne tik vidaus reikalų ministras Gen. Skucas, bet ir pats ministras pirmininkas. Po šio kaltinimo Merkiui padėtis ypatingai pasunkėjo: reikėjo dabar ir Lietuvos vyriausybę ginti ir pačiam asmeniškai gintis, žinant gerai kad kaltinimai yra iš pirmo išlaukti. Dabar jau tikėjo Merkys kad nebeužteks "paaukoti" vidaus reikalų ministro Gen. Skučo ir kad reikės ir pačiam ministrui pirmininkui pasitraukti.

Per antrą pasikalbėjimą Molotovas buvo dar šiurkštesnis ir nesiskaitė su žodžiais net ir paties ministro pirmininko asmens atžvilgiu. Merkiui buvo aišku kad jo misija yra baigta Maskvoje ir kad jis jau nieko nebegali padėti Lietuvos reikalui. Bet kaip ištrukti iš Kremliaus teismo? Kas toliau daryti?

Antras pasikalbėjimas su Molotovu pasibaigė tuo kad Merki asmenyje buvo apkaltinta visa Lietuvos vyriausybė. Beliko skubėti atgal Kaunan, atvirai painformuoti apie padėties rimtumą ir įieškoti Kaune, o ne Maskvoje išeities. Bet Merkys jau buvo Kremliaus belaisvis ir iš Maskvos išvažiuoti nebegalėjo. Rytojaus dieną Molotovas vėl numatė tretį pasikalbėjimą... su Merkiu. "Kokių naujų kaltinimų jis dar turi paslėpęs?" — klausė savęs Merkys. "Kam aš jam dar reikalingas?" — kartojosi Merkiui mintis.

Ir po antro pasimatymo su Molotovu Merkys šaukėsi Respublikos Prezidento ir užsienių reikalų ministro pagalbos, prašydamas kad Prezidentas kuogreičiausia siųstų asmeninį laišką Kalininui ir patikrintų jame Lietuvos vyriausybės lojalumą Sovietų Sąjungos atžvilgiu ir kad Urbšys atskubėtų Maskvon išaiškinti Molotovui apie Lietuvos santykius su Latvija ir Estija.

Kaunas, gavęs Merkiio SOS, buvo nustebintas tokiu staigiu posukiu: iki šiol gautose telegramose iš Lietuvos Pasiuntinybės Maskvoje buvo rašyta kad "nieko blogo nesimato", o čia staiga net ir Prezidento laiškas reikalingas... ir Urbšys šaukiamas Kremlion... Vadinasi, reikalas nėra geras. Bet kodėl ministras pirmininkas nepraneša ko Molotovas reikalauja? Negi po dviejų pasikalbėjimų jam dar neaišku? Ar čia tik ne reikalo vilkinimas? Tokiais klausimais buvo užimta vyriausybė, gavus iš Merkiio SOS telegramą.

Skubiu būdu įvyko su Prezidentą pasitarimas, kuriame dalyvavo ministro pirmininko pavaduotojas Bizauskas, užsienių reikalų ministras Urbšys ir krašto apsaugos ministras Musteikis su kariuomenės vadu Gen. Vitkausku. Visi buvo vieningos nuomonės kad, Merkiui prašant, Urbšys turi važiuoti Maskvon, kad galėtų kuogreičiau grįžti ministras pirmininkas. Gi del Prezidento laiško Kalininui pats Respublikos Prezidentas labai abejojo ar verta tati daryti. Ką toks laiškas gali padėti jei Sovietų Sąjunga yra griežtai nusistatčius pavartoti smurtinę spaudimą Lietuvos vyriausybę? Kas gi rašytina tame laiške? Ir Prezidentas manė kad toks laiškas nėra reikalingas: jis padėties nepataisys jei ji tikrai yra beviltiška. Bet užsienių reikalų ministras ir ypatingai ministro pirmininko pavaduotojas įrodinėjo kad toks laiškas gali būti naudingas, jei Sovietų Sąjungos vyriausybėje yra abejonių del Lietuvos lojalios laikyenos sovietų atžvilgiu. Jei Sovietų vyriausybė nebeįsistatiki Lietuvos ministru pirmininku tai Prezidento patikrinama kad Lietuva laikosi ir laikysis sąžiningai pasižadėjimų su Sovietų Sąjunga, galis išsklaidyti esamas Maskvoje abejones. Pagaliau buvo sutarta laiškas parašyti ir siųsti tuoj pat Urbšį Maskvon į pagalbą Merkiui.

(Bus daugiau)

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

LAIKAS PAKALBĖTI APIE ATEITĮ

DIRVA prisilaikė Demokratų partijos programo ir rėmė tą partiją prezidento rinkimuose nesimėtant ir nedvejojant nuo pat Prezidento Wilsono laikų. Tai geras rekordas. Tai laikraštis su principu.

Bet kuomet Demokratų partijos patys aukštieji vadai sumynė principus ir mėtydami savo pėdas, slėpdami nuo visuomenės savo darbus, net suvedžiodami ir klaidindami žmones privedė civilizuatą žmonių akis į akį su barbarais, ir nieko nedaro išvengimui užėinančio katastrofiko — Dirva toliau su Demokratais nacionalėje politikoje neis.

Ohio valstijos ir Clevelando miesto rinkimuose, iki Demokratų partijoje rasis tokie rimti visuomenės vadai kaip Gubernatorius Frank J. Lausche ir Mayoras Burke, Dirva juos remia, kaip rėmė praeityje visus kitus Demokratus kandidatus.

Dirva jau nerėmė Prez. Roosevelto ketvirtam terminui, dėl jo slapto sutarčių su Stalinu, kuo jis prisidėjo prie Lietuvos pavidimo bolševikams, sulaužydamas savo iškilingą prizą, duotą Lietuviai delegacijai, atsteigti Lietuvos nepriklausomybę kada karas baigsis.

Roosevelto įpėdinis, Prezidentas Truman, Demokratų partijos vadas, užėmęs prezidento vietą, turėdamas savo rankose visas galimybes pataisyti Rooseveltą klaidas ir paimti tautų teisių ir pasaulio taikos vadovybę, visa tai prakišo greitomis nuvažiuojant į Potsdamą, nusilenkdamas Stalinui valiai, kaip pirmo to buvo padaręs Prezidentas Roosevelt ir visi jo įgaliojiniai.

Iki Lietuvoje laikomos raudonosios armijos ir iki ją terioja NKVD ir saualiauja sugabenti Rusai, State Departmento tikrinimus kad Lietuvos padėtis tebėra ta pati Amerikos atžvilgiu kaip buvo, laikome tuščiais, suvedžiojantiais žodžiais.

Prezidentas Truman darė iškilingus pareiškimus Spalio 27 d. 1945 metų Karo Laivyno Dienoje, kuriais pakėlė pavergtų tautų viltis, bet tie pareiškimai pasiliko tik tuščiais žodžiais. Iki šiol ne tik kad nieko nepadarė pavergtų tautų laisvės užtariamui, bet dar labiau leido bolševikams įsigalėti ir duoda visas galimybes jiems sustiprėti ir daryti pavojum visai žmonių.

Nesibaigė tuo, — jis leido visai užmiršti Europos pavergtų tautų reikalus ir išblaškytų nelaimingų žmonių likimą; vietoje toliau ginti Europos pavergtų tautų reikalus, nukrypo į šalutinius reikalus Azijoje.

Chicagoje, Balandžio 6 d. atsilankęs, Prez. Truman vėl paskelbė savo garsiai skambančių žodžių politiką, kurioje apima "priešinimąsi agresijai visame pasaulyje", tačiau kada taip plačiai užsibrėžiama, aišku tokie žodžiai neturi vertės, nes čia pat po jo akių Maskvos atstovai šiomis pat dienomis baigia sudoroti bejėgį Iraną, ir jo užtariamui — "agresijai sulaukyti visame pasaulyje" — nieko nedaroma, išskyrus kalbėjimą.

Lietuvos ir kitų bolševikų pavergtų šalių žmonių naikimas tęsiasi, ir jų kovotojams, jų vadams didžios Amerikos vadas neduoda nei mažiausios vilties laimėti prieš kruviną agresorių, vietoje to tam agresoriui kasdien daugiau tupčioja ir pataikauja.

TO NEUZTEK. Savo žalinga politika Prez. Truman veda pačią Ameriką pražūtin. Nuo Roosevelto ketvirtą termino laikų ypatingai, valdžioje priviso komunistų agentų ir Maskvos rėmėjų, kurie trokšta kad greičiau Amerikoje būtų įvesta sovietai.

Ne mes, nereikšmingi šios šalies piliečiai, bet dalis pačios Demokratų partijos aukštesniųjų vadų jau pradėjo sukilimą prieš Prez. Trumaną ir Demokratų partijos direktorių Hanneganą už leidimą partijoje stiprėti CIO-PAC-komunistų grupei, kuri pajiegė įtikinti Rooseveltą kad be jų jis nelaimės ketvirtą termino rinkimų, ir dabar skubiai dirba įtikinti Prez. Trumaną kad be tos grupės jis negali tikėtis laimėti šių metų Kongreso rinkimų ir 1948 metais prezidento rinkimų.

Kad Demokratai, statydami Trumaną priešakyje prezidento vietai, norės 1948 metais laimėti rinkimus nėra mažiausios abejonės. Didelis skirtumas pasidarė tarp mirties Roosevelt, nuo to įėjusio į butą buvęs gyvas. Su gyvu Rooseveltu šis prezidento terminas Demokratams būtų buvęs paskutinis, nes karas pasibaigė ir visa šalis, kuris karo metu vengė daryti pamainą, dabar tikrai norės pamainos.

Bet tas dar labiau privers Trumaną ir jo artimus rėmėjus griebtis visokių sąslavų, visokių CIO-PAC ir komunistų pažadų remti (už gerą atlyginimą, kuris paprastai reiskia davimą gerų valdiškų vietų), o tas jau reikš pastumėjimą Amerikos į tamsią bolševikinę ateitį.

Pralošę visų gerų žmonių paramą ir pasitikėjimą, Demokratai ir jų kandidatas tikriausia griebis pasiremti CIO-PAC-komunistų grupe, o tas padarys ji dar labiau negalimu remti.

Tokie žmonės kurie žaidžia žmonių ir tautų nelaimėmis, kurie lauko aukščiausius principus savo asmeninių interesų naudai, arba nežino kas principai yra, netinka būti šalies vadovybėje.

Reikia daleisti kad Demokratų tarpe yra kitų gerų kandidatų ir vadų, kurie tikty prezidentu ir kurie būtų verti paramos, tačiau Trumanui esant prezidentu jokiam kitam žmogui nebus progos būti nominuotam Demokratų partijoje, taigi rinkimams liks tik Trumanas su savo klia ir gerai apsiginklavęs parama CIO-PAC-komunistų ir kitų, žut-but stengsis laimėti. Tai naujaujami, tie kenksmingi gaivalai dar labiau plaksis prie Trumano, dar daugiau užtikrinės jam išrinkimą, jeigu tik jis pažadės tinkamai atsilyginti.

To bijo pietinių valstijų Demokratai, tą pavojų nu-

Welles apie U. S. Išsiskimimą su Argentina

SUMNER WELLES, buvęs Valstybės Sekretoriaus padėjėjas, viename savo straipsnyje išdėsto kaip Amerikos State Departmentas savo neapgalvotą politiką sukėlė visą Argentiną prieš Suv. Valstijas ir pagelbėjo išrinkti Pulkinką Peroną Argentinos prezidentu.

Be to, visa Argentina dabar atvirai pasidarė Suv. Valstijų priešu. Piktinasi Perono šalininkai, ir piktinasi demokratinė partijų žmonės kurie statė savo kandidatą prieš Peroną ir tas kandidatas pralaimėjo — ačiu Amerikos kišimuisi.

Nors State Departmento politikos gynėjai bando įrodyti Departmento išsiskimimą jo geru noru ir palaikymu praklausaus principo, kad toje šalyje būtų įvesta demokratinė valdžia, tačiau kiti teisingai įrodo jog tai buvo kišimasis didelės valstybės į silpnės šalies vidaus reikalus primesti jai savotišką valdžią. Pati Amerika yra pasmerkusi tokį elgesį, tačiau jo griebėsi — ir pralaimėjo negarbingai.

Visų Argentinos partijų vadai viešai pripažįsta kad šie

matome mes ir gali numatyti kiekvienas šaltai protaujantis Amerikos pilietis.

Kas bus Republikonų kandidatas tuo tarpu dar per anksti spėti. Tačiau matant Demokratų iki šiol veikiamus pražūtingus darbus, turime ruošti permainingai šalyje, ir užtikrinimui nors šiai šaliai ramybės prašaliniu iš valdžios vietų savo lizdus susikursių Maskvos agentų ir tų kurių visas protavimas tėra Staliną liaupsinti už jo kiekvieną pasijudinimą.

PASTABA: Tik jeigu Prezidentas Truman ir State Departmentas aiškiai įrodo jog lauko visame pasaulyje Maskvos žabangas, jog prisilaikant Atlanto Charterio ir visų savo iškilingų pareiškimų dirba atsteigimų mažų pavergtų tautų nepriklausomybei ir parodys tų pastangų pasekmes — tada Dirva nuosirdžiai remia Demokratus ir jų kandidatą Trumaną į prezidentus, ne kitaip.

ATRAS

I Vieni Rusais vadina mus, Lenkais, kiti laiko begalo mažais — Atminimuose rutos man lenkias, ir tos dienos — pradėjusios žaist.

II Mes nežinomi knygoje, miestuose, pakeliui mes — po kojų didžiū. Anos dienos ir dulkes nusviestos, rutos paliktos lauzyt ir džiut!

III O širdis mūsų nuosava, aiški, o daina Nemunėlio tyra — Tankai mūsų širdžių nesutraiškys, treminiai savo žemę atras.

IV Jūs laikysit mus Rusais ir Lenkais, jūs vadinsite mus ir mažai — Mūsų rutos ir vėtrose lenkias, ir prisikelia dienos vėl žaist.

Alė Ruta.

IŠGAMOS

Gimimo Lietuvis, unijon polonus — girdavos išgamos Unijū laikais, norėję vaizduot naujoviškus ponus, istorijoj likti tamsuoliais paikais.

Eh, raus, Schemaiten! — jūrusiai rėkė Kvailutis žmogelis, vardu Zemaitat, kramtydamas duonos Lietuvišką riekę mokėdamas šmeižtais niekšingais už tat. Mėgino švėpliot apie naują erą, ir kunu, ir dvasia nykštukas Gira; inikęs mums garbinti El-te-es-er-ą, kelt svetimą "flagą" ir cypti "ura!"

Bet budas Lietuvos, varguos nenudylęs, trispalvė išsaugos žemei gimtai; ir išgamos, tėviškę čiulpančios dylės, istorijoj liks kaip piktieji šašai.

Kastytis.

prezidento rinkimai buvo laisviausi ir teisingiausi kokie kada buvo per 40 pastarų metų, ir nebuvo naudojama spaudimai nei prievarta.

Kadangi Argentina didelė ir neturi gerų priemonių balsavimų pasekmės tuoj surinkti, truko kelios savaitės iki visi balsai suvežta į vieną vietą ir suskaičyta. Šiomis dienomis jau oficialiai paskelbta Perono laimėjimas: jis gavo virš 200,000 balsų daugiau už savo oponentą. Iki balsavimų pasekmės nebuvo žinomos, per kelias savaites nekurie net Washingtono valdžios žmonės turėjo bergždžią viltį kad Peron gal pralaimės.

Pulk. Juan D. Peron gavo 1,474,447 balsus, Dr. José Tamborini — 1,207,359 balsus.

State Departmento išleista knyga prieš Peroną dvi savaitės prieš rinkimus buvo palaikyta visų Argentiniečių įžaidinimų jų tautinių teisių. "Argentinės žmonės yra suaugę, ir neskaityto pageidautina forma tokios demokratinės valdžios kuri pasimota primesti svetimos valstybės įsikišimu", pasakė vienas Havanos laikraštis.

Washingtono vyriausybė dabar atšalo ir nuo kabinimosi į Gen. Franco vyriausybę Ispanijoje, ir ten sako yra pačių piliečių reikalas, o ne svetimos valstybės.

•BITĖS šioje šalyje 1945 m. buvo labai darbščios, nes surinko rekordinį kiekį medaus 226,000,000 svarų, kas palengvino cukraus trukumą.

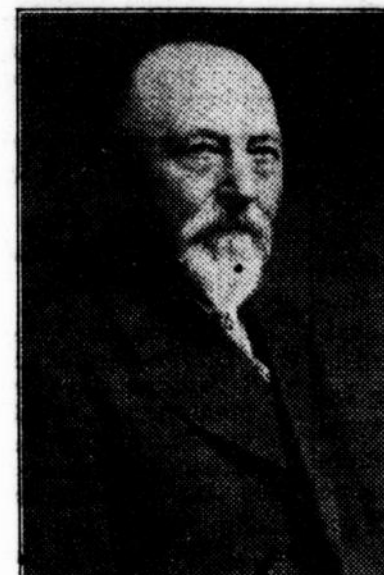

MARTYNAS JANKUS, PASKUTINIS AUŠRININKAS, TAIPGI PABĖGĘS, GYVAS

SVECIUOSE PAS PASKUTINĮ AUŠRININKĄ

Liubeko Lietuvių laikraštis "Laisvės Varpas" deda tokį K. Arėno aprašymą apie apsilankymą pas Martyną Jankų:

Viename susirinkime mūsų valdyba pranešė kad kaimyniniam Flensburgo apskrityje, tolimame užkampyje, yra įsikūręs ir nepavydėtinai pasbėgėlio dienas leidžia aušrininkas Martynas Jankus.

Martynas Jankus, Mažosios Lietuvos Lietuvių patriarkas, pabėgęs giliau Vokietijon nuo užėinančių bolševikų.

tynas Jankus iš Bitėnų. Susirinkusieji Slezvigo ir apskrities Lietuviai, norėdami palengvinti šio garbingo kovotojo ir brangaus Lietuvos būti, sudėjo aukų ir paprašė valdybą įteikti jam. Netrukus pirm. Prof. K. Alminas su dviem valdybos nariais ir laikraščio bendradarbiu pasileido į kelionę.

Turime dviejų kaimų pavadinimus, du M. Jankaus adresus. Nežinodami, kuriame rasime, sukame į artimesni Wippendorff. Burnistras patvirtina — M. Jankus gyvena čia. Iš tiesų, mažyčiame didelės pieninės pastogės kambarėlyje įsikursi trijų žmonių šeima — Anė Jankuvienė su dukterimi ir sunum. Tai šeima mūsų aušrininko sunaus, taip pat Martyno. Moteriškė pasakoja savo bėdas. Vyras (53 metų) buvo mobilizuotas į Todto organizacijos dalinius ir dabar yra Danijoje. Vienas sunus dingo karo metu kaž kur prie Stalingrado.

Mūsų tikslas — pasiekti M. Jankų. Dar 10 km kaimo kelio, ir mes Gintoft kaime, kuriame gyvena mūsų aušrininkas.

Seneliui jau suėjo 87 metai. Ramiai gyvenęs žmogus, sulaukęs tokio amžiaus nei vienas nebegali pasigirti sveikata. Jankaus praeitis pilna rūpesčių, vargų, nepriteklių, greičiau pribalgiančių žmogų. Seneliui teko sunki kelionė — iš Bitėnų pro Kolbergą beveik iki Danijos pasienio, ir visur pakeliui dar karo meto pavojai. Bet pasibaigė karas, prasidėjo ramesnis gyvenimas, ir Jankus vėl atgijo, pasveiko.

Išblyškęs rimtas veidas, visiškai balta pratėjęs barzda, bet, palyginti, dar tiesus ir budrus šis mūsų patriarkas. Užklydę iš Slezvigo sutikdamas, jis atsikelia iš už galo ilgo stalo pasisveikinti.

M. Jankus džiaugiasi kad Lietuviai neužmiršta jo ir atvyksta aplankyti. Senelis teigia:

— Taip, mirė ir Šliupas. Likau aš vienas, paskutinis aušrininkas. Kitų jau nebėra.

Jis — pirmojo mūsų tautinio laikraščio "Aušros" paskutinis mohikanas. Vienu tarpu visa to laikraščio leidimo našta buvo visu sunkiu svoriu užvirtusi ant jo vieno pečių.

— Turėjau pakelti visus kaštus, — pasakoja M. Jankus. — Dirbome, krutėjome. Mano Bitėnuose prieglaudą rasdavo Šliupas ir kiti aušrininkai. Ten mes anuomet svajojome apie gražesnę savo Lietuvą, dėl kurios paklėme tiek rūpesčių ir vargų. Vienybė viską padaro. Vienybėje pradėjome Lietuvius įdinti, visiškai net negalvodami apie tai, ko paskui susilaukėme. Juk vėliau turėjome savo valstybę, savo kariuomenę, o to mes net nesiekėme, leisdami "Aušrą".

Visiems mums rupi, kada grysime. Jankus taip pat išsilgęs Bitėnų su Rambynu ir laisvos Lietuvos. Kokia jo nuomonė tuo reikalu, koks nujautimas? Senelis tvirtina kad turime grįžti iš pradėti iš naujo atstatyti ir tvarkyti savo kraštą.

Senelis su šeima įsikūręs nedideliame kambarėlyje. Penkiems tik trys lovos (senelis M. Jankus, nuo septynerių metų sužeistas, apakęs jo sunus Kristupas, duklė Elzė, šeimininkė ir

Dr. Jonas Šliupas, miręs prieš metus laiko Vokietijoje, vienas iš Jankaus bendradarbių Aušros leidimo laikais.

mažasis Vytautas). Matyti keletas Lietuviškų daiktų.

Maža šeimoje darbingų žmonių, o ir tie patys praverčia apie namus besiruošdami. Svetur be paramos gyventi sunku.

— Mūsų Lietuviai siūnia tamstai . . . — kalba Prof. Alminas, įteikdamas kuklią Slezvigo apskrities Lietuvių auką.

— O jei, vyrai, jūs neužmirštate manęs . . . Kaip man malonu . . . — džiaugiasi M. Jankus Slezvigiečiais. — Ir kaip daug dar jūs čia atvežėte!

Mūsų Lietuviai pasiryžę ir vėl kada paremti kad tamstai lengviau būtų, — prideda profesorius.

Mes atsisveikiname, padarę savo pradžią. O Rugsėjo 27 d. šios apygardos Lietuvių suvažiavime Neumunsteryje Gen. Daukantas viešai iškėlė mintį kad Lietuviai neužmirštų mūsų paskutiniojo aušrininko ir savo aukomis senatvėje paremtų jį.

Bekojai ir Berankiai Kariai

Šio karo metu virš 16,500 Amerikos jaunų vyrų kariuomenėje ir karo laivyne tapo sužalota taip kad jie neteko vienos rankos ar vienos kojos, arba liko be dviejų rankų, viena koja, arba be abiejų kojų, abiem ar tik viena ranka.

Jiems valdžia stengiasi parupinti dirbtines kojas ar rankas Walter Reed ligoninėje, Washingtono, didžiausiam amputacijų centre.

Vyrai gavę dirbtines kojas ar rankas, prima tai su karčiu juoku ir vadiną jas "stebuklingom rankom ar kojom".

Jų dabar dar labai mažai matyti sugryžusių į savo šeimas, bet kiti ir nenori grįžti nei rodytis savo draugams nei namiešiams. Jie vadiną save "užmirštais žmonėmis", nes ten kur juos prilauko niekas išlaukinis nežino, užtai ir nejučia to kas tikrumoje yra.

Kurie parėjo į savo senas vietas, sakysim kad ir viena dirbtinė ranka, ar koja, ir gali paeiti ar siek-tiek veikti savo dirbtinė ranka, nori sueti su savo draugais, savo pažystamomis panelėmis, ir koks šiurpas ir baimė sukrato buvusią jo panelę kada vaikas atkiša jai dirbtinę ranką arba išėjus šokti ją apkabina kietas, negyvas padaras. . . .

•AMERIKOJE, apie 2500 įvairių industriinių laboratorijų, 100 valdžios laboratorijų ir 600 šiaip laboratorijų bei virš 100 universitetų laboratorijų vedama įvairūs moksliniai ir technologiniai tyrimai.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Kaina su prisiuntimu tik \$1.00

(Galima siųsti pašto ženklaips po 5c)

Šioje knygelėje telpa didelis Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matai ir saikai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskričių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

Reikalaukit Dirvoje

LENGVAS BUDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI

Kaina 35c. Su prisiuntimu 40c.

(Galit siųsti pašto ženklaips)

Štai naudinga knygelė pradiniam mokytis Angliškai. Tinką pasiųsti giminėms pabėgusiems iš Lietuvos, arba Amerikoje tokiems ką nori pramokti Angliškai kalbėti.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave, Cleveland 3, Ohio

BALTIJA

Pabaltijo Tautos Galėtų Gyventi Bendrai taip kaip Sugyvena Šveicariečiai

SKIRTINGOS KALBOS, BET BENDRAS SUGYVENIMAS

Mums, Lietuviams atbėgėliams šveicarijoje, kuriems tenka arti stebėti šią šalį, tikrai daug nuostabos sukelia jos nepaprasta valstybinė struktūra. Įvairių kalbų kantonai, kur iš vieno atvykęs į kitą, žmogus jautiesi lyg į kitą valstybę patekęs, surišti tarp savęs kažkokiais nesuprantamais ryšiais. Juk, rodos, taip lengva šiai mažai valstybei, gulinčiai tarp milžinų, suskilti ir sutapti su ją supančiomis didžiulėmis tautomis. Juk šveicarai nesudaro vienalytės ir savaimingos tautinės grupės. Jų net neriša toks elementarinis išvirsinis ventosios bendruomenės saitas kaip bendroji kalba.

Zvilgtelėję giliau į to, iš pradžių nesuprantamo reiškinio šaknis, pamatysime kad tasai saitas yra šimtmečių išauginta savo valstybingumo tradicija. Tai per kartų kartas įskiepytas supratimas kad šveicarijos gyventojas, nežiūrintis kuria kalba įsiai kalba ir kuriai kulturai priklauso, visų pirma yra "šveicaras". Greta tos sąvokos eina šveicarų solidarumas vienas kitam, ištikimybė savo istorinėms tradicijoms, ryžtas bendrai kovai dėl savo bendros laisvės ir šalies nepriklausomybės. Ir tos pažiūros,ėjusios per kartų kartas, tapo šveicarui tokios įprastos ir įgimtos kad bent koks reiškinys tuo klausimu skeptikams yra tik šveicaro psichikos visiškas nepažinimas.

Prisimindami mūsų nelaimingą Pabaltiją, kur Lietuva, Latvija ir Estija taip tampriai surištos tarp savęs stebėtinai vieninga geografinė padėtimi, mes rasime daug, žymiai daugiau butinumo koks jungia šveicarų į vieną valstybę, į jungtis toms trims seserims į vieną sąjungą. Pabaltijo tautos lemta gyventi vienoje šeimoje, bet nesiriboti viena nuo kitos ignorancijos užtvaramis. Mes matome jau dabar kad pasaulis vadina jas vienu vardu ir dažnai kalba apie jas tris kaip apie vieną politinį vienetą. Deja, mes dar kupini mūsų lokalizmo tradicijų, nesijaučiame esą pirmiausia Pabaltiečiai, o paskui jau Lietuviai, Latviai, Estai. Mes, Pabaltiečiai, deja, dar neturime tos šimtmečių suformuotos bendros istorijos, kuri išauklėjo ir sujungė šveicarų į vieną vienetą. Bet mūsų jėgos, atstatant mūsų valstybes, tokiai istorijai padaryti pradžią. Kuklios pastangos nuveikti ta linkme mūsų visuomenės, jau reikės mūsų nepriklausomybių laikais. Kiekvienas mūsų valstybių veikėjas, aiškiau ar mažiau, deklaravo savo palankumą tam judėjimui. Bet tai viskas neišdavo iš kabinietinių studijų sferos.

SENIAU LIETUVIAI TVARKE DIDELES VALSTYBES

Buvo padaryta didelė klaida, atstatant mūsų valstybes, atsiroboti savo tarpe stipriai saugomomis sienomis ir visais kitais tos politinės ignorancijos atributais. O mes, Lietuviai, praityje didelių jungtinių valstybių tvarkymo meistariai, neapsisūrėjomė, greta mūsų nepriklausomybės judėjimo brandinimo, nebrandinę jungtines Baltijos idėjas. Dabar mes, atbėgėliai šveicarijoje, akivaizdžiai matome kad tai būtų ir ne chimera, ir ne utopija. Kad tai būtų realus, gyvybingas padarinys, kuriam mes pridotuomėm panašią į valstybinę šveicarijos struktūrą formą, su būtinais specifiniais kompromisais vietos sąlygoms. Dabar to klausimo aiškinimas ir jo kritika yra skubių studijų darbas kad įvykiai neužkluptų mūsų nepasiruošiusius ir neapsisprendusius. Toji Baltijos vienybės idėja ne-

turi būti ignoruojama mūsų vadovybių, ji turi būti kultivuojama ir skiepijama mūsų mąsėms.

Sunkumai nugalėti mūmėse mūsų lokalizmą ir konservatizmą numatomi begalo sunkūs. Baltijos idėjai gyvendinti, galbut, reikės net tikros kovos su nusistovėjusiomis pažiūromis. Persiorientavimas ta linkme yra tikra revoliucija mūsų politiniame credo. Bet jau ateinančios kartos pajus visus plusus skaudaus savo tėvų dvasinio persilaužimo. Kartos, išaugintos Baltijos gyvenimo sąlygose, bus jau jai ištikimos, kaip šveicaras iš Prancūziškojo kantonu ir šveicaras iš Itališkojo kantonu ištikimi savo bendrai Helvetijai (šveicarijai).

Jau ir dabar mes turime bendrų krauju krikštytų kovų dėl laisvės. Tai tebūnie pirmieji mus rišanti vienybės saitas.

Mūsų valstybinė mintis turi eiti plačia vaga, nesisielojant parapijiniais rūpesčiais, bet jungiant mus, Pabaltiečius, į vieną stambų, solidų vienetą, turintį svorį pasaulio forume.

Tulas, pripažindamas teigiamą rolę mūsų jungtinio vieneto politikoje, paabejos dėl mūsų vidaus sugyvenimo ir susitvarkymo. Imdami pavyzdžiu šią mažytę mus globojančią šalį, jos laisvą demokratišką tvarkymąsi ir meilę savo kalnuotai tėvynei, mes nepamesime kelio dėl takelio. Lokalinių pobūdžio klausimai teturi ir lokalinę vertę, jie nublanksta prieš visuotinius, bendrus reikalus. Jeigu netruks gerųjų norų ir ryžto viskas bus nugalėta ir įgyvendinta. Kelių kartų bėgyje mes sukalsime stiprią, gyvybingą Baltiją, nenukentėdami, kaipo tauta ir laimėdami ekonomiškai ir kultūriniai, nekaltant jau apie pašokusį svorį tarptautinėje politikoje. Vidaus tvarkymuisi jungtinė valstybės forma būtų stiprus laidas, saugojas nuo nukrypimų nuo demokratiškojo tvarkymosi.

GALVOKIME IR PLANUOKIME

Pabaltijos sąjungos reikalauja iš mūsų gyvybės instinktas. "Vienybėje" S. Dubingis, judindamas tą didią problemą, rašo "tik bendromis jėgomis galime išsilaikyti ilgesnei atečiai. Reikia eiti prie vienos valstybės". Jis siūlo jai vadintis gražiuoju Aistijos vardu.

Tai, aišku, tik pasiūlymas. Baltijos idėja gyvena dabar tuos pat laikus, kuriuos gyvena Lietuvos idėja "Aušros" metu. Jei ši idėja išlaikys istorijos bandymą, ji įrodys kad ji yra gyvybinga. Ja pasitikės ir ją realizuos gyvenime, nes rasis kas dėl jos kovos.

Trys Pabaltijos valstybės sudaro vieną vienetą, jų susiskaldymas neša joms visokeriopą silpnėjimą. Mes turime ruoštis kartoti šveicarijos 1291 metų įvykius, padėti kartinį akmenį naujam Baltijos rumui ir, padėję rankas ant kardo, vieningai prisiekti ginti savo bendrąją laisvę ir kurti savo laisvąjį gyvenimą. Prieš mus problema, visiškai apverčianti mūsų vaizduojamąją mūsų tėvynės ateitį. Be abejo, tos problemos įgyvendinimas reikalauja iš mūsų dvasinio ir ambicijinio persilaužimo, bet ateinančios kartos įvertins politinę savo tėvų tolgystę ir jų sveiką protą.

Cia jungtinės Baltijos idėja keliama neįsileidžiant į konkrečią jos įgyvendinimo detalizaciją. Tai tik jos metmenys. Kiekvienas turi sutikti kad nėra neįmanoma mūsų psichikoje greta vilties atkurti mūsų laisvą Lietuvą, poselėti ir norą sukurti visų Pabaltiečių tėvynę-jungtinę Baltijos valstybę. Perfrazuodami Jakšto-Dambausko žodžius, galime tarti

Tyrinėja Vakarinių Valstijų Gyvenimą

John H. Latham, kairėje, rašytojas apysakų ir padavimų iš Vakarinių valstijų žmonių gyvenimo, kalbasi su vienu vakarų "cowboy", miestelio maršalu, Rockport, Texas. Ta sritis gausi auginamais agurkais, tomatomis ir vynuogėmis, be to ten randasi ir aliejaus šaltiniai.

SKAITYTOJŲ DOVANOS IR PARAMA DIRVAI

Šie Dirvos skaitytojai prisidėjo Dirvos parėmimui prisijungdami daugiau negu savo metinę prenumeratą, kuri iki šiol vis yra \$2.00 metams. Tų kurie atnaujina prisijungdami tik \$2.00 čia nepažymime. Ačiū tiems kurie prijaucia Dirvai ir remia ją, kaip savo laikraštį:

V. A. Kerševičius, Scranton, Pa.	\$10.00
Juozas P. Ginkus, Brooklyn, N. Y.	10.00
Vyt. Markuzas, Detroit, Mich.	10.00
siuntinėjimui Dirvos Lietuvos pabėgėliams	10.00
J. Kaulaiczė, Rumford, Me.	5.00
F. J. Zuris, Lakewood, Ohio	5.00
A. Stadall, Philadelphia, Pa.	5.00
Lithuanian Press (2 metu)	5.00
Newark, N. J.	3.00
Stanley Vogulis, St. Charles, Ill.	3.00
Edward Jakubauskas, Philadelphia, Pa.	3.00
Mrs. S. Margiewicz, Amsterdam, N. Y.	3.00
A. Yukner, Ellwood City, Pa.	3.00
Jerome Saknaitis, Union City, Conn.	3.00
Wm. Povilaitis, Sheboygan, Wis.	3.00
Vincas Zilinskas, Brooklyn, N. Y.	3.00
K. Rutkauskas, Glendale, Pa.	3.00
Vincas Jankauskas, Yonkers, N. Y.	3.00
William Shumski, Hudson, Mass.	3.00
Sam Laugman, Pittsburgh, Pa.	3.00
Joseph Matulonis, Flemington, N. J.	3.00
Stanley Wogulis, St. Charles, Ill.	3.00
John Savukinas, Newburyport, Mass.	3.00
Vincas Zilinskas, Brooklyn, N. Y.	3.00
I. G. Hollish, Akron, Ohio	3.00
Aloisius Pielatis, Mechanicsville, N. Y.	3.00
P. Sedvydis, Bayonne, N. J.	3.00
Ona Valincienė, Cleveland, Ohio	3.00
Jurgis Chesnis, Cleveland, Ohio	3.00
Sam Laugman, Pittsburgh, Pa.	3.00

Aukos Dirvos Rašytojams Pabėgėliams

Šie Dirvos skaitytojai prisijungė savo paramą Dirvos Rašytojų Fondui — tų rašytojų kurie pabėgė iš Lietuvos dabar teikia Dirvai įdomius aprašymus:

Joseph Matulonis, Flemington, N. J.	\$5.00
Stanley Wogulis, St. Charles, Ill.	2.00
John Savukinas, Newburyport, Mass.	1.00
Vincas Zilinskas, Brooklyn, N. Y.	1.00
I. G. Hollish, Akron, Ohio	2.00
Aloisius Pielatis, Mechanicsville, N. Y.	2.00
P. Sedvydis, Bayonne, N. J.	1.00
Ona Valincienė, Cleveland, Ohio	1.00
Jurgis Chesnis, Cleveland, Ohio	1.00
Sam Laugman, Pittsburgh, Pa.	1.00

KAS DAUGIAU?

Pinigus siųskit laiškuose paduodant aiškiai savo pilną adresą. Vartokit Dirvos prisijungtus jums gatavai užadresuotuos vokus. Siųskit:

DIRVA
Cleveland 3, Ohio
6820 Superior Ave.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—įdėkit į laišką \$1 dabar ir "Dirva" lankys jus ištisą pusmetį.

NEUŽMIRŠKIT 3c

Rašydami Dirvos Redakcijai, Administracijai ar Agenturai kokius paklausimus, visada įdėkit už 3c pašto ženklelį atsakymui. Tas būtina.

Kas.

Dirvos Velykų Dovana Skaitytojams

PRADEDANT su 16-tu numeriu, Dirvos skaitytojams patieksime kito žymaus Lietuvos pabėgėlio rašytojo aprašymą jo patyrimų NAZIŲ nuguose — tas aprašymas pradės eiti šiame puslapyje — būtina skaitykit jį —

"Pakeliui į Mirtį"

Skaitykit ir platinkit Dirvą tarp savo draugų — kiekvienas Amerikos Lietuvis nori žinoti apie jo brolių-seserų pergyvenimus bolševikų nuguose, ir taipgi nazių nuguose. Ir vieni ir kiti jie žiaurus, kraugeriški, barbariški šio 20-to amžiaus į žmones panašūs sutvėrimai!

(Įdėkit į laišką \$2.00 ir įrašę pilną savo adresą, siųskit

DIRVA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

87 metai tyrinėjimų pagelbėti jums virti!

Gasos padargų inžinieriai, vadovaujami patyrimu tų kurie atlieka šalies maisto virimą ir kepimą, pašventė virš 87 metus moksliškam prašalinimui trukdymų iš kasdienio valgių gaminimo darbo. To pasekmė, ką jie jums šiandien patiekia, yra tai išbandytas virimo patogumas tikrai modernišku automatišku Gaso Pečium.

Pištais-kontrolė, liepsnos karštis—visais atvejais nuo pamažu virimo iki aukščiausio laipsnio.

Nerukstantis kepinimas—galimas tikrai su liepsna kuri sudegina dumus.

Automatis uždegimas—staigi šiluma tik rankos pajudinimu.

Laikrodinė kontrolė—pagamina valgį jums nesant namie.

Degytai visam amžiui—nereikia niekad pakeisti.

Vėsesnė virtuvė—ačiū pilnam pečiaus insuliavimui.

Kaminai nereikalingi—galima pastatyti jūsų naują Gaso Pečių bent kur virtuvėje.

Pamatykit tuos žavėjančią puikius naujus modelius dabar išstatytus pas jūsų pardavėją. Jie garantuoja jums greitą, "be spėliojimo" veikmę kokios norite... jie atneša naują lengvumą, naują grožį į jūsų virtuvę.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

SPINDULYS, KURIS GAIVINA LIETUVIŲ PABĖGĖLIŲ DVASINĮ GYVENIMĄ ŠVEDIJOJE

Rašo Vainis Dainoras, Dirvos Korespondentas

Darbūtas, Visų Mylimas Dvasiškis Pabėgėlis, Paliuosuotas iš Lietuvių Šalpos Komiteto

Atleis man mielieji Dirvos skaitytojai kad šiuo straipsniu bandysiu peržvelgti pabėgėlių dvasinio gyvenimo sritį ir pasidalyti kaip žmonėms augusiems katalikiškame krašte Lietuvoje, neužtenka svetur prisiglaudus tenkintis kokia iš malonės suteikta pasiūre, ir sunkiai uždribtu duonos kasiu, bet kaip svarbu ir sielos atsigavimo, pasotinimo trūpinėlis.

Jums yra žinoma kad Lietuva yra grynai Romos-Katalikų kraštas, taigi to tikėjimo buvo veik iki 90% gyventojų. Po katalikų, didesnę procentą sudarė Izraelitų tikyba, ir trečioje vietoje buvo protestantų. Be Klaipėdos krašto, protestantų tikyba nesudarė berods ir 3% gyventojų. Taigi iš Lietuvos pabėgėliai pateko į Švediją grynai protestantiniame krašte, kur, nežiurint religinių skirtumų, Švedijoje, kaip didžios demokratijos šalyje, nedaroma jokių išimčių ir lygiai visi globjami ir traktuojami.

Tenka pažymėti kad Lietuvių pabėgėlių Švedijoje, be katalikų, apie 15-20% sudaro protestantų tikybos. Tokį didelį išrodantį Lietuvių protestantų procentą sudaro pabėgėliai štai kodel. Geriausios galimybės į Švediją pabėgti buvo Lietuvos pajūrio gyventojams, ypač žvejams, kurie gyveno šventosios uosto apielinkėse. Tai daugiausia Lietuvos piliečiai Latvian. Taigi tie tariaimi Lietuviai yra tikri Lietuvos piliečiai, bet patekę svetimanų krašte, Švedų prieglobstin, jie čia Lietuviais prisistato tik tuomet kai iš Lietuvių Šalpos Komiteto reikia gauti piniginę pašalpą bei Amerikiečių suaukoti rubai. Šiaip gi tie pabėgėliai svetimųjų tarpe ir ypač Švedams visuomet rekomenduojasi esą Latvian, net ir Lietuvius kolonijose šnekasi tik Latviška kalba ir visur viešai nešioja tik Latvijos ženklus, k.t. žiedus, žetonėlius ir kt.

Kadangi pabėgėlių didžiausią (80-90) procentą sudaro Lietuviai katalikai tai šiuo metu ir noriu peržvelgti Lietuvių katalikų pabėgėlių Švedijoje dvasinį gyvenimą.

Lietuvius pabėgėlius nuo raudonojo teroro lydėjo į Švediją Dievo palaima. Todel kad jiems buvo lemta susilaukti ir vieną dvasiškį, kunigą theol. lic. Juozą Tadaraušką, kuris per trumpą vienerių metų pabėgėlių gyvenimą Švedijoje visų tautiečių dvasiniam gyvenimui paliko švituru.

Todel gal kam ir naivu išrodys kad norima straipsnio mintis nukreipti į iš didelio pabėgėlių skaičiaus į vieną asmenį. Bet kai pažinsite to vieno asmens darbus nuveiktus visiems pabėgėliams be religinių skirtumų, be išimties, tai suprasite kad tame viename asmenyje kaupiasi visų toje šalyje esančių pabėgėlių tautiečių dvasi-

nis gyvenimas ir sielų susirašymas bei atsigavėjimas.

Kun. J. Tadarauškas pateko į Švediją kaip ir kuris kitas taurus tremtinis, gal ant kokio mažo žvejo laivėlio krašto įsikibęs, kartais net pamerkdamas kojas siaubingoms Baltijos bangon. Pateko be nieko, kaip stovi. Ir šimtai Lietuvių pabėgėlių Kun. Tadaraušką pradėjo pažinti nuo pirmų dienų kaip didžios sielos dvasiškį Lietuvių Komiteto narį. Jis gyvena Stockholme kurio tai namo aukšto ankštame kambarėlyje dar su kitu tauriu Lietuviu. Kun. Tadaraušką tuoj pabėgėliai išskyrė iš kitų tautiečių. Į Stockholmą pradėjo lankytis pabėgėliai įvairiais svarbiais reikalais. Važiavo studentai stipendijų ir studijų tęsimo reikalais, važiavo tėvai savo vaikučių mokyklon priglaidimo reikalais.

Nekurie tautiečiai, jau iš seniau gyvenę Stockholme turėjo pranašesnius butus, ir, rodos, atvykęlius galėjo patogiau priglaidinti. Bet visi rado pirmiausia prieglobstį pas taurų Lietuvį kunigą. Jo kambarėlyje, kur du tesutelpa, prisiglaudavo net keli. Kitą kartą kunigas pilnas dienos rūpesčių, bent kelis svečius savo kvadratiname kambarėlyje priglaidžia pernakvoti: vienus suguldo į savo kuklų nekunigišką lovutę, kitus patalpaties ant grindų. O pats kunigas, po dienos darbų nuovargio, priglaidęs savo svečius, lipa namo apačion, į centralinio šildymo katilynę ir, susiraitęs ant anglių kamputyje, ramiai užmiega trumpam nakties pasilui. Tai taip mes pažinome savo kunigą privačiame tremtinio gyvenime.

LIETUVIAI PAPILTĖ PO ŠVEDIJĄ, JO APLANKOMI

Atlikę karantiną, pabėgėliai Lietuvos išsklido po plačios Švedijos plotus, į fabrikus, sudarydami mažesnes Lietuvių kolonijas ar grupes.

Kunigui pasidarė be poilsio darbymetė. Jis nuo vienos kolonijos važiuoja prie kitos, visur laiko šv. mišias, aprūpina sakramentais. Sako trumpus pamokslius ir vis paguodžia išsiligusius Tėvynės raminančių paguodos žodžiu. Kiekviena Lietuvių kolonija laukia jo ne tik kaip kunigo bet ir kaip Lietuvių šalpos Komiteto svečio. Ir susidarė net lyg tradicija kad pabėgėlius susiplanko, pasidalina jų džiaugsmais ir bėdomis ne kas kitas iš Komiteto, o tik Kun. J. Tadarauškas. Todel jis vienas taip artimai tepažino savo tautiečių buitį, pasklidusių po Švedų žemę.

Baigėsi Europoje patrankų dundės, po Vokiečių kapituliacijos 1945 metų Gegužės-Birželio mėnesį iš tikinčių iškankintų Europos valstybių pradėjo Švedų uostan Helsingborg plaukti karo pabėgėliai. Plaukė iš nazių stovyklų iškankintų visokių tautybių katalikų. Į šią sąaugusią sąaugusią op Helsingborgą suplaukė nuo batokių bacilų apgrauztų purgytųjų bacilų apgrauztų pusgyvių karo aukų.

Kun. Tadarauškas pirmutinį skuba Helsingborgan, kad padėtų kunikais sunykusiom, dvasiniais išalkusiom sieloms. Jis naktimis dežuruoja Helsingborgo ligoninėse prie visokiom užkrečiamom ligom sergančių žmogysčių. Jis skuba prie visų kurie tik dvasiškį pamatę šaukiasi. Kunigas pasakojo net tokių atsitikimų. Ligoninėje buvo daug Sovietų karių ligo-

nių. Rusai pradėjo prašyti kunigą kad jiems nupirktų silkių. Kai jis atnešė jiems už savo kuklius ėrus nupirktas silkes, tie su ašarom klykavo iš džiaugsmo: "Ačiu, brangus kunige, tu turi Dievišką sielą!" Ir kai daugeliui tų Rusų, bolševikinių armijos karių, artinosi paskutinė valanda, kiekvienas iš jų klykė gydytojams: "Atveskit mums tą katalikų kunigą, tegul jis prieš mirtį mus sutai-ko su Dievu."

Ir dar šiuorpesnių buvo vaizdų. Po Vokiečių kapituliacijos į Švediją iš Vokietijos buvo pabėgusių Lietuvių komunistų, kurie nazių buvo laikomi Vokietijoje koncentracijos lageriuose. Vienas iš tų Lietuvių komunistų buvo buvęs garsios Lietuvoje Pravieniškių stovyklos viršininkas (kur 1941 m. Birželio 22 d. bolševikai žiauriai tos stovyklos kieme kulko-svaizdžiais sušaudė 400 Lietuvių patriotų). Apie dešimt tų komunistų atsigavę Švedijoje, vėl pasiryžo grįžti į tariamą "Tarybų Lietuvą". Jie mane kad jie kaip komunistai bus įleisti į savo žemę. Bet jų naujaitimas gal teigė kad jie Lietuvos nematys (nes bolševikai nei vieno savo tėvynės negrąžina), todėl jie vėl ėmė šauktis kunigo. Ir tų apie dešimt komunistų pradėjo prašyti priimti išpažinties. Kunigas nedraudžia jų nuo jų sumanymų, bet iškalso išpažinties ir aprūpina šv. komunija.

Kunigas juos išlydėdamas palaimina ir prašo: "Broliai, jūs gyvenkite kaip jusų širdys sako, tik nenaudokit pikto keršto ar neapykantos prieš savo artimuosius."

KADA 157 BALTJIECIUS VĖŽE RUSIJON

Ateina siaubingas Švedijoje esantiems 157 Baltjietiams kankiniams 1945 metų ruduo. Kruvini Rytų šakalo nasrai reikalauja jų aukų. Švedų valdžia nutaria tuos 157 Baltjietius atiduoti, kuriuos Sovietai 1946 m. Sausio 25 d. iš Trelleborgo uosto išsivežė (apie tai Dirvoje buvo aprašyta).

Kun. Tadarauškas dieną-naktį budi prie tų kankinių. Jų skaičiūje buvo 9 Lietuviai kankininkai katalikai. Jie šaukiasi kad kunigas neatitoltų nuo jų sielų. Ir jis kasdieną prie jų: laiko šv. mišias, kasdien aprūpina juos šv. komunija. Ir išlydėdamas tuos Baltjietius iš Švedijos žemės, kunigas, kaip katalikas misijonierius, įkvepia stiprybės, sulaiko juos nuo nevienos pagundos nusižudyti.

Jiedu Garsina Savo Valstiją

Louisiana valstijos Gubernatorius Jimmie H. Davis sveikina miesto mayorą Morrison, už jo pastangas garsinti savo valstiją. Jiedu tapo žymiausia savo valstijos garsintojai, dėdant pastangas pritraukti ten naujas industrijas.

Tas dvasiškis savo pasišventimo dėka liko visiems Lietuviams švituru, tuo sielos spinduliu kuris paskaidrina kiekvieną sielą siaučiant audringoms naktų nykumoms. Jis neskiria savų tautiečių, kokios tautybės bebūtų.

Kada atvyko į Vokietijos transportas iš stovyklų žydų kankinių, jie šį kunigą sutiko kaip geriausią paguodėją ir užtarėją.

O kokį sielos alkį jaučia Danijoje prisiglaudę mūsų tautiečiai, kur jų yra per porą tūkstančių. Jie laiškus rašo ir šaukiasi net per savo spaudą, Lietuvius žinias, kad iš Švedijos nuvyktų jų suvargusias sielas paguosti Lietuvos kunigas. Jie, suvargusieji, per 2000 asmenų, neturi savo Lietuvos dvasinio vadovo.

Sis kunigas yra išeivių Lietuvių vienybės simbolis, taigi ir Amerika turėtų atkreipti dėmesį kad visų Švedijos tremtinių noras matyti vėl tą taurų Lietuvį grįžusį ir prie šalpos darbo būtų patenkintas!

Tai taip trumpai išrodo mūsų dvasinio gyvenimo stiprinimą ir sunkų jo kelią. Tai todėl ir verta buvo peržvelgti ką vienas žmogus gali suteikti šimtams suvargusių be tėvynės savo tautiečių.

ISĖJO IS LIETUVIŲ ŠALPOS KOMITETO — KODEL?

Kiek teko sužinoti iš susirašinėjimo su tautiečiais Švedijos plotuose, visi stato klausimą kodėl Kun. Tadarauškas buvo priverstas išeiti iš Lietuvių Šalpos Komiteto? Tą turi žinoti ir Amerika su BALF vadovybe. Kun. Tadarauškas vienas tik pažysta vargstančių tautiečių Švedijos plotuose gyvenimą. Kada iš šio Komiteto teko Kun. Tadarauškui pasitraukti, tai, kaip kad Dirvos bendradar-

NEIŠMINTINGAS TAS 'WORCESTERIETIS'

Kovo 22 d. Sandaros num. pastebėjau straipsnelį, "Buvo ir jie nuvykę", rašytą kokio tai "Worcesteriečio".

Tas "Worcesterietis" akipėšiškai kabinasi prie Lietuvai Vaduoti Sąjungos kam ji minėjo Lietuvos Nepriklausomybės šventę kartu su šv. Kazimiero parapija. Juo labiau jam pilvą skauda kad ten surinktos aukos skiriamos Lietuvius aukštesnių mokyklų palaikymui.

Jei tas žmogelis turėtų blavą protą jis mokėtų savo paikams mintis suvaldyti, nebūtų leides joms patekti į spaudą, kad vėliau jos jį patį žiauriai plaktų.

Jis neturi mažiausio supratimo kokia brangenybė yra mums Lietuviams turėti Lietuviską mokyklą Amerikoje; jo protas neapima kad tos Lietuviskos mokyklos yra simbolis Lietuviskumo palaikymui. Gaila to vargšelio ir jo trumparegystės.

Jei jis kartais pats dalyvavo tame minėjime tai matė kaip tie mokyklos vaikučiai yra mokomi mylėti ir gerbti mūsų brangią tėviškę Lietuvą. Galėjo girdėti kaip puikiai ir taisykliškai vaikučiai kalba Lietuviskai. Jai yra jaunutis žalmuo, daug ko mums žadas, kuris laiko bėgyje užims mūsų vietas. Aš tikras esu kad tie vaikučiai, Lietuvius mokyklose iš pat mažens skiepijami doros ir Lietuvos meilės, bus daug patriotingesni Lietuviai negu kad tas "Worcesterietis".

Jie daug geriau supras Lietuviskų mokyklų reikšmę ir aukų paskyrimus gražiems šventiems tikslams, apie ką tas "Worcesterietis" nei mažiausio supratimo neturi, jeigu verkia krokodiliu ašaromis kad LVS kartu su parapija minėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę ir toje šventėje surinktas aukas paskyrė Lietuviskų mokyklų palaikymui.

Dabar gal ir jis supranta kad LVS skyrius atliko gražų ir pavyzdinę darbą.

Laikas jau būtų Worcesterio Lietuviams apsimalyti tokių šlamštų kaip tas "Worcesterietis", kuriam tula spauda net prieglaudą duoda.

LVS Koresp. A. Bazikas.

DAYTON, OHIO

ŠV. VELYKŲ BELAUKIANT

Symetinė Velykų šventė turėtų būti mums Lietuviams kiek linksmesnė, nes jau daugumoje yra gryžę į namus kariai sunai, kiti vėliau sugrįš.

Bet keturi Lietuviai iš mūsų kolonijos niekados nesugrįš—tai Stasys Žirumskis, James Žaltauskas, Vincas Kripavičius ir Vincas Valys, kurie paaukavo savo gyvybes karo lauke.

Vinco Valio tėvas ir brolis gyvena Clevelande, motina čia. Šioms šeimos negalės būti linksmos Velykos.

Bendrai imant ir visiems mums Lietuviams negalės būti malonus Velykų pietus valgyti, prisimenant mūsų tautos likimą ir mūsų brolių, seserų, kitų net tėvų sunkią padėtį gyvenančių Lietuvoje, kurie yra karo audros paliesti ir žiauraus okupanto prislėgti ir kankinami; taipgi negeresnis gyvenimas yra ir tų Lietuvių kurie yra išblaškyti svetur, arba nugarsti į Sibiro pragarą.

Taigi, ar mes Amerikos Lietuviai galim užmiršti tuos savo žmones, ir tokiai padėčiai esant galime linksmai švesti tą brangią Krikščionišką šventę?

ISPUOSTA VELYKOMS

Šv. Kryžiaus Lietuvių bažnyčia viduje tapo gražiai išmaliovota ir nauji vargonai įtaisyti. Dabar jau planuojama statyti parapijinę mokyklą.

Nors parapijonų skaičius mažas bet jie pajiegia atlikti didelių darbų, veikdami sutartinai su kleonu Kun. Leonu Praspaliu. Iš šios pastogės nėra pamiršami ir Lietuviški reikalai.

D. Rep.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esame pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniagesius (firemonus).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentura

6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

THE MAY CO's Basement

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

KRAUTUVĖ ATDARA 10 A. M.— UŽSIDARO 5:30 P. M.

Daug Neskelbiamų Specialių! Apriboti Kiekiai!

Velykoms Skrybelaitės!

Keturios Žavingos Naujos Skrybėlės Jūsų Pasipuošimui—ir JO malonumui

3.95 iki 5.95

Stylis A. Saturn šiaudinė pusiau skrybėlė, gražiai plunksnom apdabinta. Su minkštu velionu.

5.95

Stylis B. Zibančių šiaudų, aukšta viršūnė su placia juota apvesta. Miglotu velionu.

5.95

Stylis C. Didelė milinė užverčiama dėvima, su atvira viršūne, apdabinta miltu gelėmis.

3.95

Stylis D. Didelė plati krybėlė su atvira viršūne, apdabinta spalvingomis gelėmis.

3.95

IMMEDIATE APPRAISAL AND QUICK ACTION ON FIRST MORTGAGE LOANS

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

SAUGOKIT SAVO GY-
VASTĮ GATVĖSE!

Aštuoni žmonės buvo užmušti ant St. Clair ave. nuo Sausio 1, 1946 m.

Prisilaikykite trafiko šviesų. Neikite skersai gatvės bent kur, butinai prisilaikykite nužymėtų vietų. Kurie neprilaikys šito gaus pakvietimus į teismą. Tas bus daroma kaip pamokinantis žygis išvengimui nelaimių ir gelbėjimui gyvasčių.

George J. Matowitz
Chief of Police.

GENERAL MOTORS Corp. praneša kad ji turi gatavus planus statymui dviejų didelių motorų dirbimo ir automobilių sustatymo dirbtuvių Didžiojo Clevelando srityje. Tos dirbtuvės sako bus gamybai naujų lengvų Chevrolet automobilių ir jėse darbu bus del apie 10,000 darbininkų.

OHIO valstijoje miltų gali būti stoka iki Liepos mėnesio pabaigos. Po to trukumas pranyks. Dabar turimų grūdų miltams ištekliai yra 50 nuos. žemiau normalio negu paprastai buna.

UŽMUSTA DVIGUBAI

Clevelando trafiko nelaimės mirtys šymet beveik dvigubai lyginant su pernai. Iki Bal. 8 d. šymet trafike jau užmusta 36 asmenys, pernai per tą pat laiką buvo tik 19.

MIRĖ KITAS BUVĖS
GUBERNATORIUS

Bal. 8, mirė Vic Donahey, 72 metų amžiaus, seniau buvęs tris terminus Ohio gubernatorium, ir prieš 15 metų buvęs U. S. senatorius. Palaidotas savo gimtiniame miestelyje New Philadelphia, Ohio, kur jis pradėjęs gyvenimą buvo įsteigęs spaustuvių ir kur pradėjo savo ankstyvą politinę gyvenimą.

Donahey buvo pirmas Demokratas kuris laimėjo tris rinkimus pagreitui į gubernatorių, toje vietoje ištarnavo nuo 1923 iki 1928 metų.

Nuo 1934 iki 1940 metų jis tarnavo Senatorium ir buvo gerai pažįstamas su dabartiniu Prezidentu Truman.

Prieš 8 dienas mirė kitas buvęs Demokratas gubernatorių Davey.

KLINIKA PRIE SUPERIOR

Miesto sveikatos vadovybė steigs paskirose miesto dalyse sveikatos klinikas. Jos kas-tuos po \$200,000.

Pirmutinė klinika bus įrengta ant E. 55 gatvės prie Superior. Tose klinikoje gaus sveikatos patarimus ir tam tikrą gydymą šeimos ir kūdikiams.

DAUGES DIRBTUVIŲ
SKAICIUS

Apie 60 naujų planuojamų įrengti išdirbysčių Clevelando srityje pradės viena po kitos dygti, kaip praneša Frank J. Ryan, Cleveland Electric Illuminating Co. viršininkas.

Tie visi projektai apima investimentą apie \$100,000,000 ir dirbtuvės bus darbu del 20,000 darbininkų daugiau.

Darbai Cuyahoga apskrityje pradės kilti su Balandžio mėnesiu, kaip praneša dalykų te-mytojai.

Darbai, sako, pakils 11.2% ir desimtis tukstančių darbininkų gaus dirbti kurie po ka-ro darbų nutraukimo liko be darbo.

NESVEIKI MOKINIAI

Ohio Valstijos Mokslo Departmento kalbos ir girdėjimo terapijos vedėja Dr. Ruth Irwin tikrina kad iš 1,100,000 viešų Ohio valstijoje mokyklų mokinių apie 100,000 berniukų ir mergaičių turi prastą ar sugadintą ištarmą-kalbą arba girdėjimą, kuriems reikalinga specialis mokymas, bet tik 1% iš jų tokį specialį lavinimą te-gauna, kiti visi palikti Dievo valiai.

CLEVELANDE LANKĖ-
SI GEN. EISENHOWER

Balandžio 11 d. Clevelande atsilankė Gen. Eisenhower, ku-rį miestas iškilmingai priėmė. Šis karas vadovs atvyko kaip svečias Aviacijos Klubu, tačiau visas miestas jį iškilmingai priėmė. Jam buvo surengtas paradas per Enclid avenue, mi-nios žmonių jį linksmai sutiko.

PABĖGLIAI JIESKO
GIMINIŲ

Lietuvos pabėgėliai jiesko šių giminių gyvenančių ar gyvenusių Clevelande (jiems lai-skai randasi Dirvos redakcijoje):

Helen Tamash (Krogerytė). J. židžiūnas, gyv. 11116 Forest ave.

Dumčius, gyvenęs 9006 Catherine ave.

J. Adomaitis, gyvenęs 9621 Steath (?) ave.

Antanas Bartulis, iš Troš-kunų, gyv. Clevelande.

Jonas Liukaitis, iš Liudvina-vo, gyvenantis Clevelande.

Julius, Pranas ir Augustas Ivanauskai, iš Alytaus ap., gy-veno ar gyvena Clevelande.

MOTERŲ ėmimas į darbus vėl pagerėjo, po to kai karui pasibaigus buvo visai pablogė-jęs.

Bendrai daugiau darbininkų bus paimta į darbus, ir tikima kad nuo 204,750 dabar dirban-čių, skaičius padidės iki 217,800 apie vidurį šių metų.

REIKALINGA \$50,000,000

Miesto ir apskrities valdy-bos numato viešų darbų ir pa-gerinimų programą šių metų bėgyje, kuriam reikalinga 50 milijonų dolarių.

Gegužės 7 d. balsavimuose šios sumos bus pavesta balsuo-touajis užtvirtinti.

REPUBLIC Steel Corp.

buvo sustreikavę nelegaliskai 900 darbininkų CIO narių. Pa-aiškinus kad jie sustreikavo priešingai sutartims, darbinin-kai vėl nubalsavo grįžti dirbti, o nesusipratimą pavadė su-taikymo komisijai.

RAVENNA Arsenaile apie

1,000 darbininkų dirbančių ka-ro departmentui gavo algų pa-kėlimą po 12c į valandą.

Tame arsenaile sako reika-linga dar 300 darbininkų.

JONAS G.
POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas,

Popieriutojas

Apkainavimas ar patari-mas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas POTomac 6899

Automatinis Gasų Šildymas

Paversk savo Furnasą Modernine Šildymo Sistema

Taipgi Automatiški Vandens Šildytojai

ATSIKRATYKIT PURVO, PELENŲ IR ANGLIES DULKIŲ.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE

PO. 9548

IV. 6633

FRANK ORPSE (URBSAITIS) SAV.

Della C. Jakubs

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENdicott 1763

MIRIMAI

MAGDALENA MICIULIS-MI-CHELL (Šalčiūtė), 55 metų, nuo 1343 E. 81 St., mirė Bal. 6, palaidota Bal. 10, Kalvari-jos kapinėse; pamaldos atsibu-vo Sv. Jurgio bažnyčioje.

Liko vyras, Motiejus, sunus Henry, 4 dukterys: Mrs. J. F. Bruder, Mrs. Alvin Edwards, Adelė ir Viktorija; taipgi du broliai, Juozas ir Motiejus Šal-čius.

Laidojime pasitarnavo lai-dotuvių direktorė Della Jakubs.

PERNAI MIRĖ MAŽIAU

Paskelbtos 1945 metų gim-i-nių skaitlinės parodo kad per-nai gimė išviso 24,088 kudi-kiai Cuyahoga apskrityje ribo-se, 1,050 daugiau negu 1944 m. Mirimų skaičius 1944 metais buvo 14,070, gi 1945 metais — 13,931.

Kandidatuoja į State
Representative

Violet J. Tarcai, dukterė Vengrų laikraščio leidėja, advokatė, kan-didatuoja į Ohio State Representative vietą Demokratai tikietu. Per kele-tą metų ji dirbo savo tėvo laikraš-čio redaktoriaus padėjėja ir spaus-tuvėje.

Advokato teises ji įsigijo 1943 metais, bet ne tuoj pradėjo praktikuoti savo sąkaje. Ji dirbo Apex Electrical Mfg. Co. kur darbuosio unijos organizavime, ir prie su-siūzinavimo moterų grupę dirbti ka-rui gerovei, nes ir jos brolis tarnau-vo kariuomenėje.

Gegužės 7 balsuokit už VIOLET J. TARCAI.

PARSIDUODA NAMAI

5803 White Ave., taipgi E. 55 ir Payne, 2 seimų, 5 ir 6 kambariai; galima užimti gyventi; 4 garažai. \$8500. Klausiti HE. 4269 (15) 5701 White avenue

PARSIDUODA GERAS
VACUUM SWEEPER

Su visais instrumentais ir pridėkais. Kreiptis tuoj 6103 White Ave. EX 3738

PARSIDUODA NAMAI

2 seimų, furnasas, garažius, ant Bayliss. \$9500. 2 seimų ant Edna ave.: 6 apa-čio, 4 viršuje; geras lotas. Kaina \$6800. (15)

GEO. KASUNIC
7510 Lockyear av. HE. 8056

REIKALINGA MOTERIS

ar pabuvus mergina, prie namų darbo, turės gerus namus su kambariu ir valgiu Liet. Šeimo-je, arba gali dirbti nuo dienų. Kreiptis tuoj (15) 1956 E. 75th St. EX. 2069

The Old Familiar Pitfalls

WILL UNO AVOID THEM
ANY BETTER THAN THE
LEAGUE?

By Edgar Mower

(Reprint from Phil. Record)

Most disquieting in the So-viet delegates' walkout from the United Nations Security Council is its resemblance to other walkouts from the League of Nations. It is true that the Soviet Union has not quit the UNO as such. My personal conviction is you could not hire Stalin to give up the bene-fits membership in the universal organization confers upon the Soviet Union.

But Soviet Russia's refusal to be present at the discussion of the Soviet-Iranian dispute was bad enough. For at best, it was childish petulance and at worst calculated defiance of the United Nations.

The history of the League of Nations was punctuated by the angry withdrawal of certain of its members. Brazil, for in-stance, quit rather than yield its place on the League Council to Germany, a country with a better claim. When Hitler de-cided to defy the Allied and as-sociated Powers and arm, Ger-many simultaneously withdrew from the League. Rather than accept League censure, Japan pulled out after its rape of Man-churia and Italy after its un-provoked attack on Ethiopia.

If Stalin is not careful his blackmailing boycott of the Se-curity Council will be classed in the same category as past walkouts.

JUST A CARICATURE?

For if every powerful coun-try is going to defend the right of aggression by withdrawal or threat of withdrawal, then the United Nations is condemn-ed in advance to be just a car-icature; its decisions, if any, will have the force not of law but merely of great power "dic-tates." At the end of such a road lies not peace, but an ato-

mic bomb.

For the same reason, the other members of the Security Council can neither stall nor compromise without laying or making themselves open to the charge of repeating the pusil-lanimous tactics that wrecked the old League of Nations. Pol-ish General Zeligowski seized Lithuanian Vilna before the old League was really organized and functioning. But the new world body dutifully sanction-ed the steal.

Mussolini's unprovoked attack upon Grecian Corfu cost him nothing worse than a mild slap on the wrist. Little wonder that 15 years later he dared to invade Ethiopia in the firm conviction that the League may confine its reaction to words.

REFUSED TO MOVE

Under British inspiration, the League Council refused to even move when German troops illegally invaded the supposedly demilitarized Rhineland. This refusal crippled later action and made the German seizure of Austria and Czecho-Slovakia a cinch.

Small wonder that Adolf Hitler thought he could get away with his 1939 snatch of the Polish Corridor when, after ar-ranging to divide eastern Euro-pe with Stalin, Hitler finally struck at Poland. Britain and France declared war, but, as sovereign States, not as League members. The League as such was passive until the Soviet at-tack upon Finland, when the members managed to scrape to-gether the needed energy to ex-pel the aggressor.

So, before he accepts any sort of compromise, Secretary Byrnes would do well to stop and meditate on these cases. He would do well to study the Le-gue and why it failed. If he does, it seems to this writer he will find the chief cause of that failure to be the members' re-luctance to uphold the law, all the law and nothing but the law.

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoratorius

Atlieka gerą darbą kamba-rių popieraviame, namų de-koravime iš vidaus ir iš lauko.

14005 Baldwin Ave.

Telef. MULberry 0744

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užviečiame savo draugus

Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėdieniais.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

PERMANENT WAVE SPECIALS TIK

SU ŠIUO SKELBIMU

Tukstančiai Klausinėjo kada įvyks šis Didelis Metinis Iykyis Specializuojam Plaukų Dažyme ir

Marlene Oil Waves	\$3.95
Revitalizing Oil Waves	\$4.95
Duart Oil Waves	\$5.95
Creme Oil Waves	\$7.50
Permanents for grey hair	\$8.95
Machineless Waves	\$5.95
Cold Permanents	\$10.00
Pin-Curl Permanents	\$12.00
Creme De Lite Waves	\$14.00
Permanents for Fine-Hard to curl hair	\$15.00

DYKAI Plaukų kirpimas, setinimas su visais permanents. Gausit tą patį pirmos rūšies vaške šiamu su DIDELIAME nupigimie. Geriausios medžiagos ka pinigai pirka. Visos waves garantuota.

IDEAL PERMANENT WAVE SHOP
1634 EUCLID AVENUE Phone Main 4580

JUOZAS PEČIULIS

Išdirba PLIENINES (Steel) VENETIAN BLINDS Visos mūsų išdirbamos Venetian Blinds langams yra geriausio plieno; darbas taipgi geras. Mes taipgi pa-darom WINDOW SHADES langams. Prašome visų Lietuvių kreip-tis į mus, o gausite tinkamą patarimą. Rašykite atvirutę arba skambinkite telefonu, ar tiesiog matykite mus.

SUN VENETIAN BLINDS
Call IVanhoe 3956 18609 KEWANEE AVENUE

Wikelis Funeral Home
PILNAS LAIDOTUVIŲ
PATARNAVIMAS
6202 Superior Ave. HEnderson 9292

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

AMERICAN HEROES

By WOODY COWAN

CAPT. CARL P. R. DAHLSTROM wears a Merchant Marine Distin-guished service medal as a result of his inspiration to a valorous crew that saved the SS Lyman Abbott, when discharging explosive war cargo and other materiel that War Bonds had provided for our fighting men. Under heavy aerial attack the work went on until a nearby vessel exploded. Another blazing ship bore down upon the Abbott, but Capt. Dahlstrom discharged the vital cargo.

U. S. Treasury Department

Better SOONER than LATER

IT is a truism that coopera-tion never played as important a part as now in shaping the destinies of men and women, of today and tomorrow! More-over the battle of society to crush wrong and elevate the right, was never before such a great and necessary problem. Never have men fought so very bravely, on so many battlefields as in this last war. How many people dashed themselves a-against the ramparts which the flag of failure floated, and didn't give up? How many had been stricken in the assault; how many fought bravely until they were driven back by pres-sure, sickness, and hunger, but did not give up?

Yes, among those fighters were: Lithuanians, Latvians, and Estonians. Their territo-ries were so often in history used as battlegrounds by their big aggressive neighbors. They have suffered and fought in-humanity of man's greed for years! It is people like them, who helped win this war, also. They helped, placing all of their hopes in the great democ-ratic nations of the world to organize and form a just peace. They await with eager hearts the justice they fought for. They await the moral and sov-ereign equality of all states—LARGE or SMALL. Yes, re-member that all their faith and hope is in the democratic na-tions! They would speak for themselves, IF they could, but the occupying force is greater than that of their own and they are said to be INCORPOR-ATED. If it is so, it is IN-CORPORATED BY FORCE and by all means not DESIRE.

Those who have been chosen to represent the world to or-ganize and mold a form of peace thru justice, certainly cannot and must not forget that incorporation by force, is not the form of justice into which an everlasting, just peace can be sought.

It is the men who are chosen to such a great task to for-get their selfish, inconsiderate desires, and substitute love, and sympathy. They would not be bad equivalents for breeding and etiquette, and have the additional advantage of meet-

ing unusual conditions which sometimes occur even to the most conventional. It is only by cooperation and justice that the TRUE PEACE can now be founded. As long as material-istic lust and greed for power remain, there will be no peace. We must recognize this fore-runner of war, and see the hor-rible future, if man insists on claiming that which is not his.

It is to those who wish ter-ritorial gains and unjust power that we wish to remind that the bitter time will come when all the wrongs committed must be accounted for. It will be no time then to see how the in-justice could have been avoid-ed. Dodging the future now, might be easy, but think of the time when dodging the past will be impossible. You might suc-ceed skillfully maneuvering the issues now, but will you be as skillful when the time comes to account for all the wrongs you committed?

No, I don't think so — no matter how you deny the ex-istence of a higher being, you know there is and must be one. It is not by conceit, treachery and tyranny you will win His good respects, or even the re-spect of the world. For as long as there remain God-lov-ing and God-fearing men, you will not be recognized or con-sidered a successful power.

It is best to correct an er-ror before it is made. There-fore, before making or destroy-ing any issues, be sure they are JUST, and that they will win for you the love and re-spect of the world, and not the hatred and mistrust!

F. M. S.

IŠTIKUS GAISRO
NELAIMEI

Kada jūsų namai arba ra-kandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, dėl apkainavi-mo, ko visada reikalauja ap-štraudos kompanijos pirm ne-žu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS

309-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAIn 1773.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave

Atdara Vakaraia

VYRAMS REIKMENYS

VYRAMS ir VAIKINAMS

SKRYBĖLĖS • SWEATERIAI

KELNĖS • ŽAKIETAI

DYKAI GREEN STAMPS su košnu pirāniu. DYKAI
Čia galite iškeisti save Stamp Books.